

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Za naše viničarje.

Ze ko se je ustanovila Slovenska kmečka zveza, smo povdarjali, da Kmečka zveza ni zveza samo kmetov, ampak zveza vsega kmečkega prebivalstva. In za to smo vabili k pristopu h Kmečki zvezi kmete, obrtnike, trgovce, hlapce, viničarje itd. in sploh vse prijatelje kmečkega stanu. Nasprotniki naši so hujskali nekatere stanovne med kmeti proti nam, češ, vas nočejo imeti med seboj, vi ste izključeni. No, sedaj ni treba verjeti več samo našim besedam, ampak tudi dejstva kažejo, da se delovne Kmečke zveze razteza na vse različne stanovske panoge kmečkega prebivalstva.

Katera politična organizacija se je dosedaj brigala za slovenskega viničarja? Prvaki našega ljudstva sploh niso poznali, zato se je tudi ljudstvo brez kakega slovesa obrnilo od njih. Liberalci se računijo sploh samo kot zastopniki bolj nobel-ljudi, na široke sloje ljudstva se milostno ozrejo le ob času volitev. Tudi socialdemokracija ne mara skrbeti za delavce med kmetom, tukaj je za njo premalo denarnega dobička, ona se drži le fabriških delavcev, ki od svojega zaslužka lahko tedno za tednom napolnjujejo lačne žepce socialdemokratskih voditeljev.

Mlada politična organizacija Slovenske kmečke zveze pa misli z isto skrbjo tudi za delavce med kmetom, kakor za kmeta samega. Osobito ji je pri srcu slovenski viničarski stan. Saj se tudi iz tega stanu rekrutira kmečki naraščaj, priden in marljiv viničar, ki je imel srečo, priti v ugodne službene razmere, si nakupi posestvo in prestopi s tem iz delavskega v posestniški stan. In ne glede na to, še je Slovenska kmečka zveza primorana tudi iz drugih vzrokov skrbeti v polni meri za viničarski stan. Naša organizacija sloni na krščanskem temelju, in po krščanskih naukih smo si vsi enaki, vsi bratje, vsi enako vredni, četudi ločeni v različne stanovne. Viničar je naš brat, važen ud človeške družbe, ki posvečuje svoje sile v občni blagor.

Starostno zavarovanje je na dnevnem redu v Avstriji. Sveta dolžnost vsake prave ljudske politične stranke je, da na to važno vprašanje pripravi vse stanovne, in z ozirom na slovenske razmere, tudi viničarski stan. Socialdemokratje nočejo kmečkega delavstva pritegniti v zavarovanje. Liberalci v svoji oholosti se na viničarski stan sploh ne ozrejo. Celo drugače Slovenska kmečka zveza. Iz njenih vrst je prišel klic: Skrbimo tudi za naše viničarje

in jih pripravljamo na važno vprašanje starostnega zavarovanja.

A ni ostalo samo pri klicu. Klicu je sledilo delovanje. Ze zadnje nedelje, dne 14. junija je bil v Mariboru prvi viničarski shod, na katerem so se razpravljale važne stanovske zadeve. Prvega bodo sledil še drugi.

Slovenski viničarji! Niste nas vabili med se, a prišli smo sami iz lastnega nagiba in iz srca radi med vas. Iz tega razvidite, da visoko cenimo vaš stan in da resnično hočemo skrbeti za njega koristi. Zato pa vas vabimo: Oklenite se tudi vi z vsem srcem Slovenske kmečke zveze, ki je in naj bo tudi vaša organizacija! Delajmo skupno, delajmo vstrajno in zmaga mora biti naša. Živel slovenski viničarji v taboru Slovenske kmečke zveze!

Važna razsodba glede učnega jezika na ljudskih šolah.

V Jarenini so predlagali nemškutarji v krajnem šolskem svetu, da se uvede v 5. razredu nemški učni jezik. Okrajni šolski svet v Mariboru je tudi sklenil, da se uvede nemščina v ta razred. Občina se je pritožila, deželni šolski svet je pritožbo zavrnil, naučno ministrstvo ravno tako, nazadnje je upravno sodišče v razsodbi z dne 16. maja 1908, štev. 59903 ex 1907, razveljavilo ta sklep z utemeljevanjem, da sme biti na javnih ljudskih šolah samo eden jezik, kot učni jezik in to tudi na meščanskih; drugi deželni jezik sme biti le učni predmet.

Ta odlok je za nas jako važen, ker je mogoče orožje nasproti poskusom, ki so ponekod že tudi dosegli svoj namen, posebno s podporami nemškega šulterajna ponemčiti višje razrede ljudskih šol. Vse take šole, ki imajo v zadnjih razredih le nemški ali deloma nemški učni jezik, so nepostavno osnovane. Opozorjamo povsod po Spodnjem Štajerskem, kjer so nam vtepli v šole Slovincem neprijazni krajni in okrajni šolski svet, nemški učni jezik, da se pritožijo posamezniki najprvo pri okrajnih šolskih svetih in zahtevajo slovenski učni jezik, nemški jezik pa tam, kjer je potrebno, le kot učni predmet. Če ne ugodijo okrajni šolski svet taki zahtevi, se pritoži na deželni šolski svet in, če to ne pomaga, pa na ministrstvo.

Če hoče kdo imeti pojasnila v tej važni šolski zadevi, naj se oglasi pri g. dr. Pipušu, odvetniku

v Mariboru, ki je pripravljen brezplačno oskrbeti vse rekurze in izvojevati pravice za šolstvo, kakor je to dosegel za obmejno občino Jareninsko.

Politični ogled.

— Državni zbor ima vsak dan deseturno sejo, v kateri se nadaljuje razprava o proračunu. Krščansko-socialni govorniki se izražajo jako nepovoljno o naučnem ministru, ki mirno gleda štrajk liberalnih dijakov na vseučiliščih. Ker so vsled štrajka ustavljena predavanja, trpijo pod tem tudi dijaki, ki bi se radi učili. Naši slovenski liberalni dijaki so se tudi izrekli za štrajk in nočejo poslušati predavanj. Slovenski stariši, ki imajo liberalne dijake, pa morajo to lenobo z denarjem podpirati.

— Slovenska akademična mladina. Kakor med kmečkimi mladeniči, tako tudi med akademično (ne visokih šolah) mladino, nastoje vedno nove krščanske organizacije. Sedaj prihaja veselo poročilo, da so se združila vsa slovenska katoliška akademična društva v trdno zvezo med seboj. Prednjačili sta naši slovenski društvi Zarja v Gradcu in Danica na Dunaju. Za slovenske stariše omenjamo, da stojita samo imenovani društvi na katoliški podlagi, da se v vseh drugih društvih družijo mladeniči liberalnega in brezverskega naziranja.

— Belgijska kmečka zveza. Belgijska kmečka zveza je imela te dni v Lovanju svoj občni zbor, ki sta se ga udeležila tudi belgijski ministrski predsednik in železniški minister. Število članov se je pomnožilo v zadnjih štirih letih za 17.137 članov. Zveza prodaja kmečke potrebščine članom za znižane cene. Prodali so umetnih gnojil 60.285.185 kg za 7.017.122 frankov; prodajajo se tudi kmetijski stroji. Osrednja kreditna blagajna razpolaga s 6% milijona franki. Oddelek za zavarovanje proti požarom je izdal 1279 novih polic, na premijah se je vplačalo 7757 frankov. Napreduje tudi zavarovanje živine in delavsko zavarovanje z ozirom na nezgode. Shod je vodil glavni tajnik, kanonik Lugtgaerens, ki ima največ zaslug na uspehih.

Mala politična naznanila.

Dne 11. junija: V Zagrebu se govori, da utegne v kratkem biti sklican hrvaški sabor. — Na češki tehniko so se zopet začela predavanja. Češki dijaki so pač pametnejši ko naši liberalni.

Podlistek.

Zgodovina Jarenine v Slov. gor. in zajedno kmetskega stanù na Spodnjem Štajerskem.

Gabriel Majcen.

(Dalje.)

Surovost gospode pa je nehote žalostno vplivala na podložnike in zato je tudi priprosto ljudstvo zlasti v 14. in 15. stoletju se zelo pogreznilo v surovost. V Jarenini je bilo za kmeta nekaj bolje; sreča, da je bil podložni duhovni oblasti.

Imamo pa še omeniti druge dogodke v tej dobi. L. 1396 se začnejo turški navali na Štajersko in do konca te dobe so bili mohamedovski divjaki 14krat v naši deželi. Ropaje, požigaje in pustoše so povzročili neizmerno škode, odgnali dol v Turčijo brezštevila najčvrstejših ljudij (samo pri 1. napadu 16.000) in tudi Jarenina je zelo trpela, dasi Turki v tej dobi niso prišli v ta kraj. Da bi se to nasilstvo z uspehom odbijalo, določil se je brambni red, ki pa je kmetom nalagal huda bremena; sami so morali opravljati vojaško službo, po 20 jih pa še prevzeli skrb za voz s 4 konji in raznim orožjem; poleg tega je deželni vladar zahteval poseben turški davek.

K temu so se na Štajerskem v tej dobi ponavljali hudi potresi (potres 1348 je bil tako strahovit, da je razrušil mnogo gradov, cerkev in vasi ter pokončal ogromno ljudi), opetno so grozili roji

velikih kobilic, ki so bile prišle z jutrovega, uničile vse, kar je bilo zelenega na zemlji, nastale so vsled tega lakote, vrhutega pa je, v naših krajih posebno hudo 1348—51, razsajala najstrašnejša bolezen, kuga ali črna smrt, kakor so ji pravili, ker so ljudje kar počrneli in umrli v par trenutkih.

Bili so to hudi časi, najhujši za kmeta. Da bi Bog odvrnil te nadloge, je ljudstvo jelo hoditi na daljna božja pota, tako n. pr. v Cahe, Kolmarajn, v Trevir na Nemškem, najbolje pa v Rim (Rom, od tega izraz „romati“).

Pri jareninski cerkvi so se v tej dobi vršile temeljite zidavne izpremembe, o katerih pa zdaj ne bom govoril, ker bom pozneje poskusil podati skupno zgodovino cerkve. Tudi jareninska župnija je v tem času (okoli 1400) dobila drugo podobo; bil je odločen Sv. Lenart s Sv. Jurijem, Sv. Trojico in Sv. Ano. Okl 1479—81 so po gornjih Slov. goricah in tudi po Jarenini ropali Madžari, ter tudi hudo poškodili dvor.

1434 se v admontskem urbariju prvič imenuje Vajgen in sicer v obliki „Aygen“, s katero besedo so se takrat zaznamovala posestva, ki so bila lastnina, ne pa vzeta v najem. Beseda „Aygen“ je nemška in se danes piše „Eigen“. Da se tolmači nastanek oblike „Vajgen“, naj se primerja „vusta“ = usta, „vuho“ = uho, „vogel“ = ogel i. dr. Gotovo pa tudi zveza samostalnika „Ajgen“ s predlogom „v“, s katerim je onega bilo v govoru slišati najpogosteje, n. pr.: Jutri kosimo v Ajgnu, doma sem v Ajgnu, grem v Ajgen, ni ostala brez vpliva.

VIII. Od 1493 do 1648.

Nastopili so drugi časi; odkrila se je 1492 Amerika in z njo odprl bogat svet, sledile so mno-

ge iznajdbe (knjigotiskarstvo, smodnik, žepne ure i. dr.). Časi so se predrugačili, a niso postali boljši; z ameriškim zlatom je prišlo v Evropo mnogo gorja, s smodnikom so se morili ljudje in razdirale hiše in cerkve, s knjigami se je duševni strup trosil le laglje in žepne ure niso povzročile, da je človek čas uporabljaj vestneje.

V duhu nove dobe je tudi nemški cesar, Habsburžan Maksimilijan, preustrojil vladò avstrijskih dežel; ustvaril je za nje tri skupne najvišje oblasti: za politično upravo, za finance in za justico, v kojoj je začel vpeljavati rimsko pravo.

Toda obrnimo se k bližnjim razmeram! Turki so svoje ropne navale pogosto ponavljali; zato je turški davek postal večji, nazadnje neznosni, ker so hiše bile požgane in polja opustošena; ker je toliko ljudij bilo po Turkih pobitih in odpeljanih v sužnost, se potrebna dela niso mogla opravljati in ljudstvo je obuboževalo. So sicer nekatere gosposke svojim podložnikom opuščale davek, zato so pa zopet druge hotele izgubo, ki so jim jo povzročili Turki in vojske, popraviti s tem, da so na svoje prej omenjene pravice pazile strožje, zahtevale višji činž in višjo desetino, postavljale več mut itd., sploh ne se držale urbarja. Poleg tega pa je gospoda s kmeti ravnala čim možno še suroveje in na svojih gradovih žvela še bolj razkošno. Zato se je kmetom zdelo, da jih plemenitaši tlačijo iz gole prevzetije in lakomnosti. To jih je razjarilo, v njih vzbudilo srd do graščinske oblasti ter je končno dovelo do upora. Pritoževali so se sicer pri vojvodi, poslali k cesarju pismeno pritožbo, zahtevajoč „staro pravdo“, a brez uspeha; vojvoda je grajščake opominjal, a ti za opomin niso marali; cesar pa je bil daleč zunaj na Nemškem in ni mogel

Dne 12. junija: Jubilejni izprevod na Dunaju se je, kakor poročajo listi, krasno obnesel. Cesar se je prirediteljem in udeležencem pristržno zahvalil. — Srbski ministrski svet se je bavil zadnje dni s položajem, nastalim vsled izida zadnjih volitev v skupščino. Govori se, da namerava vlada odstopiti. — Na Portugalskem so odkrili novo zaroto proti kralju. Zarotnikov je toliko, da že ne zdostujejo več dosedanje ječe.

Dne 13. junija: Kranjski deželni zbor bo sklican dne 19. junija za dva dni, da se posvetuje o načrtu za deželnozbornske volitve. — Obravnava proti morilecu gališkega namestnika grofa Potockega, visokošolec Sičynskemu, bo 30. t. m. v Lvovu, ako še ne bo kakih posebnih zaprek. — Volitve v deželni zbor pruski so izpadle za vlado neugodno. Katoliški centrum se vrne v novi moči v deželni zbor, socialdemokratje pa so si priborili 8 mandatov.

Dne 14. junija: Angleško sredozemsko brodovje se pripelje dne 1. julija v Trst, kjer ostane skozi 12 dni. — Francoska zbornica je sklenila zakonski načrt, ki zagotavlja svobodno volitev. Toda prostozidarji je zopet ne bodo držali.

Dne 15. junija: Profesor Wahrmond je došel na Dunaj, da se posvetuje z naučnim ministrom. — Rektorji so pozvali dijake, naj prenehajo štrajkati, ker ni v nevarnosti svobodna veda, pač pa vseučilišniki, da izgube en semester. — Cesar je sprejel večeraj ogrskega ministrskega predsednika Wekerleja v avdijenci. — V Graecu so napadli na Karol Ludvikovem ringu svobodomiselnih dijakov nekaj članov katoliškega akademičnega društva „Carolina“. Zasedovali so Karolinec do njihovih društvenih prostorov. — Bivši španski ministrski predsednik marki Vega de Armijo je umrl.

Somišljeniki! Somišljenice!

Zahtevajte v vseh prodajalnah in tobakarnah vžigalice „Slovenske krščanske socialne zveze“: V kristol obmejnem Slovencem!

Razne novice.

* **Iz pravosodne službe.** Za avskultante so imenovani pravni praktikantje Milko Krajnc in Milan Kalan pri deželnem sodišču v Graecu, Oton Perko pri okrožnem sodišču v Celju in Jos. Toplak pri okrajnem sodišču v Ptuj.

* **Sodni uradniki.** Iz uradniških krogov se nam poroča, da nimamo sedaj nobenega slovenskega štajerskega avskultanta s sodnim izpustom. To je baje tudi uplivalo na zadnja imenovanja za Ptuj. Torej leži tudi v teh krogih krivda zaradi neugodnih sodnijskih imenovanj, ne glede na to, da ravno slovenski štajerski avskultanti tako radi prosijo za pristavka mesta na Kranjskem. Mi časniki pa kričimo, da nam vse avskultante imenujejo na Kranjsko.

* **Zveza slovenskih mladeničev.** V poročilu o ljutomerskem shodu Zveze slovenskih mladeničev se pri hitrosti, s katero se je pisalo poročilo, ni omenil govor g. Kociperja iz Maribora. G. Kociper je opozarjal mladeniče na „Naš Dom“, ki je njih glasilo. Z natančnimi podatki dokazuje, da je „Naš Dom“ širil mladinsko gibanje in branil mladeniče zoper grde napade sovražnikov. Zato je dolžnost vsakega zavednega mladeniča, da prebira „Naš Dom“, dopisuje v njega in ga širi.

* **Dekliška zveza.** Kakor čujemo, osnovala se lo tudi slovenska dekliška zveza, in se bodo oskrbeli krasni znaki v obliki igel-zapenjač (broš).

kmalu odpomoči. To je storilo plemenitaše še bolje drzne; rekali so: „Kmet je dober, kadar se joče, hud, kadar se smeje.“ Zato so 1515 kranjski in spodnještajerski kmetje zgrabili za orožje, napadli grajščake, a bili od redne vojske do malega vsi pobiti. Kar jih ni moglo uteči, je bilo ujetih, in te je zadelo strašno maščevanje: od 136 kmetov in 15 podpohovalcev so v Graecu nekateri obesili, druge nataknil na kole in zopet druge razčetrtili. Grajščaki pa so se kmetom še dolgo rogali. Sledila sta na Spod. Štajerskem še dva kmetska upora: 1573 in 1635; prvega, večjega, so se udeležili poleg hrvatskih kmetov le štajerski od Celja dol.

1517 je Luter na Nemškem začel oznanjevati novo vero, ki se je kmalu zanesla tudi v Avstrijo, na Štajersko in v naše kraje. Povzročil je s tem neizmerno gorja. Vnel se je boj med katoličanstvom in protestantizmom, ki je z besedo in peresom trajal 100 let, na to se pa izpremenil v boj z ognjem in mečem, ki je trajal celih 30 let. Konec mu je bil leta 1648. Nepopisna brutalnost, ki je zavladala v vsem javnem kakor privatnem življenju, je spremljala te boje, ki so bedo ljudstva le še povečali; največjo izgubo pa je zopet imel kmetski stan. Položaj njegov pa je še obtežilo to, da se je 1542 uvedel cesarski zemljiščni davek, ki je vrhovnega še za podložnike bil razmeroma večji nego za gospodo; kmet je plačeval eno šestdesetinko od tega, kar je posestvo z živino vred bilo vredno, gospod le eno stotinko.

Kaj imamo o Jarenini iz te dobe poročati?

* **Krasni znaki,** ki jih je dala S. K. S. Z. narediti za Zvezo slovenskih mladeničev, se dobivajo po 80 vin. in se naročajo pri Slov. kršč.-socialni zvezi v Mariboru. Tudi mladeniči iz Koroške in Kranjske si naročajo naše znake. Saj pa tudi splošno ugajajo in so zares krasni. Imajo obliko ščita, polje je v slovenskih barvah, čez polje se vije nežno zelen križ in okoli križa se blestita črki S M, to je Slovenski Mladenič. Pričakovati je, da bodo kmalu vsi slovenski mladeniči nosili te znake.

* **Posnemanja vredno.** Na gostiji Božnik-Golob na Dobrni se je nabralo za S. K. S. Z. 26 K. 80 vin., za S. K. Z. pa 23 K. 20 vin. Slava darovalcem!

* **Somišljeniki.** Rabite le razglednice, ki jih izdajajo naši somišljeniki. Toplo priporočamo razglednice, ki jih je izdala Slovenska dijaška zveza. Naročajo se na naslov: Slovenska dijaška zveza, Ljubljana, Franciškske ulice. V boju živimo, držimo skupaj, svoji k svojim!

* **Za vojake.** Letošnje jesenske vaje pri tretjem armadnem zboru bodo končane 2. septembra, tako je odredilo vojno ministrstvo telegrafičnim potom, na zbornu poveljništvu v Graecu.

* **Nemška pevska slavnost** na binkoštno nedeljo je bila mokra. Ljudi je bilo, ki so seno jeli (hajlali), cele trume, in žal, da med njimi preveč takih, ki so pravzaprav Slovenci, da celo taki, ki govore nemški, da človeka trebuh boli, ako jih sliši. Rogovilko se je celo noč, mestni očetje pa so bili vsi blaženi ob pogledu nad tolikimi Germanci (!). Na binkoštni ponedeljek zgodaj v jutru so nekateri „Sengerji“ iz „Luttenberga“ vzeli pri kolo-dvoru dvokolnico nekega postreščka. Oni, ki je nosil tablo „Luttenberg“, se je vsedel v njo in dva sta ga vozila po ulici, ostali mu pa peli. Bilo je prav zabavno gledati te ljudi. Mariborski nemški krčmarji in trgovci so pa odirali reveže, da se „Marburgerca“ kar joka. Zašlo jih je nekaj v Narodni dom, kjer so se čudili njega lepoti, dobri ceni in postrežbi. Od ponedeljka sem pa so poboji na večernem redu. Po ulicah se vlačijo nemški študentje, mesarji in smrkolini in napadajo Slovence, da človek ni varen pred kamnom ali kako palico. In „Marburgerca“ pa je tako nesramna, da še piše: „Slovenci so krivi.“ Prav kakor bi bili na Turškem. Policija Nemcev ne vidi, ampak samo Slovence. Kar še je na tej pevski slavnosti bilo značilno, je to, da je vojaška godba 27. pešpolka pridno svirala v senci frankfurtarce. Slovencem se pretke zimo za njih prireditve ni dovolila vojaška godba, a Nemcem se je. Razloček je ta, da so Slovenci priredili le ples, torej nič nacionalnega kakor Nemci. Ali vojaška oblast že tudi stopa roko v roki s protiaavstrijskim gibanjem? —G.—

* **Južna železnica.** Dne 31. maja sem se vračal od orožnih vaj. V Spielfeldu si hočem kupiti vojni listek in sicer kot vojak. Ob enem predložim službujočemu uradniku vojaško prehodnico. Toda uradnik se zadere, na kak način se naj vozim za znižano ceno. Prav mirno mu pojasnim, da uživajo rezervniki vozne olajšave, ker plača voznino erar in še pokažem listek, s katerim sem se tje vozil. Zasmehljivo mi potem reče, da naj bodem vesel, da sem se do tje tako vozil. Ker se mu nisem hotel udati, zaloputne vrata ter gre iskati menda kakega višjega uradnika. In tako sem še lej po daljšem trudu dobil listek. Dovolil bi si staviti slavnemu ravnateljstvu južne železnice vprašanje, ali bi bilo voljno poučiti svoje uradnike službenega poslovnika, in da se imajo uradniki do strank uljudno vesti!? (Ime in še imena dveh prič so na razpolago.)

* **Nov list** je izšel v Gorici pod imenom „Delavski Tovariš“. Kakor je razvidno iz prve številke, stoji list na odločno katoliškem stališču in bo gotovo tudi z vso vnemo zagovarjal delavske težnje.

1529 je v Jarenini razsajala kuga in deželna vlada postavila novo muto. — 1532 so po Jarenini ropali, požgali in morili Turki; pri tej priliki je zgorel tudi dvor, ki je imel jarek in okop. Sicer pa hočemo zgodovinske podatke o dvoru pozneje prinesiti skupno. — 1576 je Jarenino zopet obiskala kuga. — 1587 je v Jarenini bil velik požar, pri katerem so zgorle tudi orgle; ohranila se je listina, v koji se župnik poteguje za organista, ki bi tudi bil zmožen, poučevati deco. Ali je prošnja imela uspeh, ne vem, kakor tudi ne, ali se je v Jarenini poučevala deca že poprej. — Protestantizem se je v 2. polovici 16. stoletja zalegel tudi v Jarenino, kjer so ga najbolj podpirali uradniki na dvoru in nekateri duhovniki pri cerkvi; ali kmalu se je iztrebil. Vizitacijski protokol l. 1607 pravi: Jarenina nima krivovercev razven enega pri Sv. Ilju.

V vizitacijskem zapisniku l. 1617 pa beremo, da se je v Jareninski župniji vgnezdila grda navada, da so ljudje po sklenjenih zarokah takoj skupaj živeli, ne da bi se dali poročiti. V takem divjem zakonu so večasi živeli po več let. Župnik Adam Prepost je dobil naročilo, naj to razvado odpravi, če drugače ne gre, naj pokliče svetno oblast na pomoč.

(Dalje prihodnjic.)

* **Mladeniške zveze** se lahko snujejo tudi v krajih, kjer ni nobenega izobraževalnega društva. Mladeniči, ki si želijo zveze med seboj, namreč lahko vstopijo kot udje k Slovenski krščansko-socialni zvezi, kjer se jim bo pristopnina znižala. Potem so pred postavo zavarovani in se smejo zbirati. Mladeniči v vasi ali iz več vasi skupaj, če si osnujejo zvezo, naznanijo to svojemu predsedniku Zebotu v St. Ilju v Slov. gor., ki bo potem vse potrebno ukrenil. Zbirališče naj ne bo gostilna, ampak pri kakem tovarišu. Osnujejo si lahko tudi knjižnico. Mladeniči, tekmuje med seboj v organizaciji. In primite organizacijo sami v roke!

* **Cvetke iz orožnih vaj.** Pri vežbanju nadomestnih rezervistov v Celju je obkladal kadet-častniški namestnik četovodjo z raznimi priimki, med temi tudi „triletna svinja“ (dreijähriges Schwein). Četovodja se je sicer pritožil pri stotniku, pa bojimo se, da bi ta gospod ne poskrbel, in da bo stvar počasi zaspala. — Če se ne motimo, je že nekaj let sem dovoljeno vojaštvu, da se ob nadeljah lahko udeležijo sv. maše. Toda v Celju so za 1. bataljon 87. pešpolka čisto druge pravice. Strogo je bilo prepovedano moštvu zapustiti prej kakor ob dveh popoldne vojašnico. Ko sta pa dva rezervista, ki jima te prepovedi niso bile znane, z namenom iti v cerkev, zapustila vojašnico, je malo manjkalo, da ju stotnik ni zaprl. Tako torej vojak niti v cerkev ne sme!

* **Modriž ali plavice,** kakor jim pravijo, rešujejo mariborske (!?) Nemce. Mi Slovenci se pa jim smejemo. Cvet je nedolžen in ne more nič zato, da so si ga izvolili Nemci za svoj znak. Na polju med bujnim žitom pa je plevel in kot tak se odstranjuje. Dvojno korist imajo naši Slovenci iz okolice. Ena je, da očistijo polja, druga pa, da se za plevel skupi denar. Okoličanke, naše marljive Slovenke, pridno plejejo žito in nosijo v mesto modriž, kjer ga dobro prodajo. Da je okolica slovenska, ve vsakdo in čemu bi ljudje ne prodajali modriža. Čim več ga prodajo, tem več skupijo in tem čistejšo bo žito. Želeti je samo, da ta denar ne pride zopet v nemške roke. In temu se odpomore, če se kupuje le vse pri naših trgovcih. Slovenci in Slovenke, vsi, ne samo iz okolice! Hajd k Slovencem, k svojim ljudem! Modriž pa, naš novi dohodek, naj živi! —G.—

* **Dr. Kukovec** piše v zadnji številki „Narodnega Lista“, da si mora vsak somišljenik Narodne stranke izprašati vest, ali je skušal ljudstvo prepričati, da Narodna stranka ni protiverska. Mi pa pravimo, da vsak, kdor bi dokazoval, da Narodna stranka ni protiverska, bi storil resnici veliko krivico. Dr. Kukovec, ali hočete imeti za to dokazov? Prav radi vam jih ponudimo. „Narodni List“, ki je glasilo vaše laži-Narodne stranke, je že mnogokrat pisal proti veri. Tukaj samo nekaj vzgledov! Dne 28. marca 1907 je pisal „Narodni List“, da po misijonih padajo ljudje v versko blaznost, v isti številki, da se po spovednicah vliva strup v srca naših kmečkih deklet. V številki 29 leta 1907 je pisal, da je najzlobnejše izrabljanje verskega čuta ljudstva, če se ljudje vabijo na romanje v Lurd in v Rim; in pred kratkim, dne 21. maja 1908, smo brali v „Narodnem Listu“, da je verska zaslepljenost, ker je romalo letos nad 600 Slovencev v Lurd počastit Marijo. In sedaj si še upa reči kdo, da Narodna stranka ni proti veri! Kdo naj verjame to? Seveda le tisti, ki še dosedaj ni spregledal laži-Narodne stranke.

* **Dr. Božič** pri delu v blagor ljudstva. „Domovina“ je pred kratkem pisala, da deluje dr. Božič vedno le v blagor ljudstva celjske okolice, da pa duhovniki molzejo ljudstvo. Mi pa nismo tega mnenja. Evo en dokaz! Lani je bila vkrađena nekemu posestniku celjske okolice ena kokoš. Zaradi te vkrađene kokoši se je začela pravda med dvema strankama. Zastopnik jedne izmed tožečih se strank je bil dr. Božič. Sedaj je pravda že končana. Mož, ki mora plačati večji del pravnih stroškov, se je izrazil nasproti nekemu, da znašajo ti stroški blizu 400 K. In tako veliko stroškov imajožec samo zaradi ene kokoši.

* **Zlobno in neumno zavijanje** je priobčil zadnji Slov. Štajerc, kojega podpirata z denarjem dr. Ploj in dr. Jurtela, in list sam imenuje tako podlo pisanje „neodkrita politiko“. Očita namreč dr. Korošcu glasovanje za nagodbo, češ, glasoval je za njo, „samo da podpiratisto vlado, ki drži Wahrmonda...“ Ko so naši poslanci lani glasovali za nagodbo, so toliko vedeli, da bo letos delal Wahrmond zgago, kakor še v danes „Novi slovenski Štajerc“ o častnikarski dostojnosti. List laže tudi, da je dr. Korošec govoril pred volitvami proti nagodbi. Nam se gabi, če slišimo vedno stare laži. Da si liberalne butice ne morejo zamisliti nič novega! Vprašamo samo dr. Jurtela, zakaj ne naredi reda pri svojem listu.

* **Sami se bifete.** Iz Dunaja se nam piše: Z ozirom na trditev dr. Ploja, da je dal le informacijo (podatke) dopisniku „Domovine“ in da torej ni lastnoročno pisal napadov na Pišeka, Korošca in na politikujočo duhovščino ter da ni lastnoročno zapisal onih slovutih „najnovejših izrazov“, ki so povsod vzbudili začudenje, vam vsled našega poizvedovanja lahko za gotovo potrdimo, da poročilo dr. Plojevo ne odgovarja resnici. On ni mogel dopisniku „Domovine“ dati podatkov, ker dopisnika sploh ni

bilo v parlamentu. Vedno še je torej opravičeno, če smatrate Ploja za duševnega očeta onih izrazov, ki kažejo veliko njegovo zahvalo slovenski duhovščini in slovenskim kmetom, ki so v zadnjih volitvah tako trpeli zanj. Z rodoljubnimi pozdravi itd.

Mariborski okraj.

m **Slovenski mladeniči!** Nadaljujmo začeto delo. Ljutomeru naj sledi Sv. Trojica! Vabimo vas torej, zlasti mladeniče Slovenskih gor, da vstrajno agitirate za shod, ki se vrši v nedeljo dne 5. julija t. l., na praznik sv. Cirila in Metoda pri Sv. Trojici v Slov. gor. Natančnejši spored se objavi v prihodnjih številkah.

m **Maribor.** Dne 14. junija je bil tukaj shod slovenskih viničarjev. Shoda se je udeležilo nad 100 viničarjev, ki so bili radi shoda, ki se je bavil z njihovimi razmerami, zelo oveseljeni. Govorila sta na shodu dr. Korošec in dr. Vrstovšek. Slovenska krščanska organizacija prodira vedno globlje v vse sloje slovenskega ljudstva.

m **Tezno je padlo.** Kakega pomena je ravno ta postojanka pod Mariborom, bode bodočnost učila. Prepregli so nemškutarji z nemškim šolstvom celo okolico mariborsko; na jugu so največje njihove trdnjave Pobrežje, Studenci, Radvanje, Pekre. Sedaj pride na vrsto še Tezno, za Teznom pa Brezje, kjer je Narodna stranka celo na shodu delala za nemški jezik. Brezje je že čisto na polju. Tako bo v nedoglednem času prišel veliki kos slovenske zemlje pod nemško okrilje. Na Tezni se snuje nova občina in se postavi nova šola. Po zadnjem ljudskem štetju je bilo prebivalstvo do dve tretjini slovensko; to so deloma novi naseljenci iz Ptujkega polja, Slov. gor in Haloz, deloma so mali posestniki, ki so večidel tudi zajedno delavci pri južni železnici. Tu je bilo treba zavezati mejo z vso močjo. Toda kaj se brigajo za tako delo možje v Mariboru, ki hočejo sicer povsod nositi glavo prav visoko! Razen enega Mariborčana, ki je zasledoval razvoj tega novega kraja že na tri leta, se ni nikdo pobrigal za njega. Spominjamo se pa tudi še živo, kako je profesor dr. Vrstovšek že na glavnih skupščinah družbe sv. Cirila in Metoda v Zalu in št. Jurju naravnost rotil družbo, da se poprime dela v Dravski dolini. Toda vse zaman. Pred dvema letoma, ko se je začelo govoriti o samostojni šoli na Tezni, so bile razmere še kaj ugodne. Sklicalo se je posvetovanje radi šolstva, odzvalo se je pač 12 uglednih možev iz Tezna vabilu, izmed mariborske prvaške gospode pa skoraj nobeden. Ko je zahteval dr. Vrstovšek pri predzadnjem zboru tukajšnje podružnice, da se postavimo v Mariboru radi šolstva na lastne noge, so ga napadli grdo v „Slov. Narodu“, češ, da on hoče le šolstvo vpreči v klerikalni jarem. Tedaj je bilo še čas za delo upora! Zgodilo se ni nič, ker niso razumeli važnosti te postojanke. Šolsko vprašanje bi bilo rešilo vso narodno vprašanje. Ko se je ustanovila nova občina, so bili ljudje še precej trdni in odločni za dvojezični pouk v šoli, ki se bode ustanovila. Toda vrgli so od nemškega šulferajna deset tisoč kron med prebivalce za novo stavbo in pridobili so večino prebivalstva za sebe, kajti vsakdo pravi, da mora paziti, da ne bodo doklade nove občine prevelike. To je vplivalo pri zadnjih volitvah. Nič ni pomagalo, da smo poklicali dvakrat drž. poslance Pišeka iz Dunaja, ki je šel med ljudi; skoraj vsi, ki so bili poprej trdni, so odpadli, ali pa so se zbal in ostali na dan volitve doma. Nič več ni pomagalo zatrjevanje, da dobe to svoto tudi od družbe sv. Cirila in Metoda, ker je ta le s pismom nekega odbornika le na pol obljubila svoto za slovensko šolo. Posrečovalo se je namreč pri družbi tudi v tej zadevi še sedaj, da bi se lahko z dejanskimi uspehi od slovenske strani prepričalo omahljivce in se jih pridobilo za dobro stvar. Pri volitvah je torej prišel poraz, v prvem razredu le za 2 do 4 glase, v drugem pa je bila jako pičila udeležba. Tako se godi v obmejnih krajih; če je kak neuspeh, sta kriva dr. Korošec in dr. Vrstovšek, ki edina še delujeta, drugi Mariborčani ju pa blatijo po „Domovini“ in „Narodnem Listu“.

m **Jubilejno premiranje konj.** Občine v mariborskem okraju so prejele za letošnje jubilejno premiranje konjev samo nemške lepake. To je največje žaljenje slovenskih občin. Občine, zganite se! Zahtevajte slovenske lepake!

m **St. II** v Slov. gor. Súdmarka je spet kupila eno slovensko posestvo, namreč nekdanjo Repnikovo gostilno v Cirknici. Sedanji lastnik g. Brus je prodal posestvo z gostilno vred za 43.000 K. Meja se pogreza, liberalni Narodni svet pa spi.

m **St. III** v Slov. gor. V petek dne 12. junija je brzovlak povozil solarja Mihael Menharta in ga usmrtil.

m **Občina Verjane** pri Sv. Trojici je sklenila popolno slovensko uradovanje. — Pravijo, da se je nek bližnji sosed, hud Stajerčijanec, zagrozil: „Če postane Zemljič župan, bom tu vse prodal!“ Bližnji manjši posestniki željno pričakujejo prodaje, da bi kaj prikupili, vendar še ni nič slišati, čeravno je omenjeni že nekaj tednov občinski predstojnik v Verjanah.

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Tukaj se vrši v nedeljo dne 21. junija ob 3. uri popoldne velik javni shod Slovenske kmečke zveze v prostorih gosp.

Rojka. Govorili bodo gg. državni in deželni poslanec Ivan Roškar, dr. Tiplič in drugi. Somišljeniki, pridite v obilnem številu!

m **Od Sv. Trojice** se nam piše: Morebiti bi nam blagovolili odgovoriti: Kakšne dolžnosti ima naš poštni pot? Ali smo dolžni po nedeljah paziti na njega pri cerkvi in letati za njim po trgu, ako hočemo dobiti svoje poštne pošiljave, čeravno obhodi prejšnji dan vse občine v fari. So nekatere hiše, da ne prinese mesce in mesce k njim, čeravno dobe vsak teden kaj na pošto. Včasih odda kaj nezanesljivim osebam, da stranka ne dobi ob pravem času, da še so neprijetnosti zraven. „Slovenski Gospodar“ priroma večkrat še-le čez teden dni. Zato bi radi vedeli, ali mi ne plačujemo poštne? Če so mu zdaj hiše stoječe od cest, od rok, ob času volitev mu niso. Če ne dobimo odgovora od tu, bomo vprašali poštno ravnateljstvo v Gradcu.

m **Nesreča** v Slov. Bistrici. Dne 13. t. m. je peljal Zlodaj Štefan, kmet iz Šmartna na Pohorju, brune na kolodvor. Ko pride do Bistrice, misli voz zavreti. Ker pa ni zavor držal, so se konji ustrašili in revež je prišel pred konje. Konji so ga vrgli in mu je šel voz čez prsa, da mu je 4 rebra zlomilo in 1 roko. Eden konj se je ubil. Nesrečneža so prinesli v bistriško bolnišnico in je upanje, da ozdravi. — Dne 14. t. m. so se otroci igrali in vozili po vozovih, ki se rabijo pri zgradbi železnice iz mesta na kolodvor. Ko je bil voz v največjem tiru, pridejo nasproti drugi otroci z vozom. Voz se prevrže in stisne Kokoličevega fanta in ga je hudo poškodovalo. Karati moramo občino, da me zaklenejo vozov.

Ptujski okraj.

p **Ptuj.** Dični zastopnik Narodne stranke v našem okraju je gospod Babosek, ki je na shodu te stranke v našem mestu sedel tudi v predsedništvu „narodne“ stranke. Ta veleugleden član „narodne stranke“ je med istimi, ki je podpisal prošnjo za nemško okoliško šolo. Ta mož ima tudi veliko zaslug, da je ostala Sv. Trojica v Halozah v posilnemskih rokah. „Novi Slov. Stajerc“, ki vidi pri pristaših kmeč. stranke napake tudi tam, kjer jih ni, si ne upa nastopiti proti celjski liberalni stranki. Bratci držijo na tihem skupaj, v uvodnem članku pustijo Ploja pisati v verskem duhu, v „Domovini“ pa dopuščajo Ploju napadati politikujočo duhovščino. Smeji se po pravici istim, ki jim še verjamejo.

p **Sv. Barbara** v Halozah. Giftna kroča je postala zadnji čas silno giftna, neprenehoma se peni jeze, da je bila goljušana, sprejemši dopis iz rok pametnega Stajerčijanca. Tudi glede nekkih kart dolži kaplana in grozi s tožbo. Bomo videli, ali ima „Stajerc“ patent na zmerjanje v pesniški obliki, ali mu sme kdo drugi tudi kaj zasoliti včasih. Vsak je svoj neprijatelj, ako s. naroča „Stajerca“, v katerem sme vsak šnopsar zdelati celo Stajerčijanca, ako ga le vidi občevati enkrat z gospodom kaplanom, kot na primer zadnjič g. Rajnskega. Ali hočete imeti samo ptujsko šparkaso, ki ga ima naročenih 30 izvodov, Strašila, Slaviča, Blankejeve hlapce, in pa Ornikove cestarje za naročnike? Tudi cestarji vam ga že pošiljajo nazaj, ker vidijo, da jih hoče „Stajerc“ zapeljati v brzverstvo. — Naša pošta še vedno nima slovenskega pečata in tiskovin. Narodna stranka, ki si se pobratila z nemčurji, tukaj podregaj rajši! — Poštini nabiralnikov še nimamo po vaseh.

p **St. Janž** na Drav. polju. Redki, ko bele vrane, so dopisi iz našega kraja v „Slovenskem Gospodarju.“ Sprejmite torej, gospod urednik, teh par vrstic v vaš cenjeni list. Poročati vam moram o ginljivi slovesnosti, ki smo jo obhajali na Trojiško nedeljo. Veleposestnik g. J. Gojčič je postavil krasno zaobljubljeno kapelico v čast Marijacejski M. B., ki je najlepša v fari, pa gotovo tudi ena najlepših daleč na okrog. Na praznik presv. Trojice so po večernicah domači župnik, g. M. Skorjanc, blagoslovili krasen kip Marijacejske M. B., ki so ga potem nesle dekleta Marijine družbe, spremljane od belo oblečenih tovarišic in neštene množice vernikov v velikanski procesiji, med gromenjem topičev, pritrkavanjem zvonov in milim petjem Marijinih pesmi, v novo postavljeno kapelico. Po končanem cerkvenih obredih so nam vlč. gospod župnik v zbranih besedah podali zgodovino Marijacejske božje poti in povdd, zakaj se je Mariji postavil tukaj tako lep spomenik. K sklepu so se v svojem imenu faranov g. J. Gojčič zahvalili za to prireditve, ki ga je stala veliko truda in skrbi, pa tudi gmotnih žrtev (stroški za stavbo in kip znašajo nad 1000 K) in izročili varstvu Marijinega Gojčičeve hišo, vso starško soseško in celo faro. Lepa slovesnost bo ostala vsem navzočim v najlepšem spominu.

p **Zavrč.** Dopisniku „Narodnega Lista“ v odgovor. V 23. številki se hvalite, kako imeniten shod ste napravili s svojo stranko v Zavrču. Takih shodov vam podpisani „revnodušni pridigar“ iz srca privoščijo; kajti s tem kažete, da že mora biti vaša stranka v zadnjih zdihljajih! Zato ji tudi deželni odbor ni privoščil veselja, imeti občinski odbor v svojih rokah, ker je vaše kunštne volitve razveljavil. Zastonj ste se veselili zmage. Kdo povrne stroške? „Mlačnozobe fantaline“ imenujete naše pristaše. Ne veste-li, čegar mladina, tega bodočnost? Za vas

je seveda grozdje prekislo! S takimi primki slobodno obkladate sebe in par zapeljanih kimevcev, ne pa našo značajno in zavedno mladino, ki se sramuje priti v vašo mladino. Kakih razkritij se „frakar“ toliko boji, kakor če hujskate zoper mo zbirco, ko še od vas nisem trohice sprejel. Bodite veseli, da ne pridem z obilo zbranim gradivom na dan, sicer bo zasmrdelo. To vam lahko pove „Gedankenstreich von einem Menschen.“ — Vinko Kraner, kaplan.

p **Cirkovčani** smo vložili prošnjo za samostojno pošto. Nabiralnica nikakor na zadošča več nam, ki imamo več pošte, kakor je imata dva druga poštna urada skupaj, za katera vozi poštni voz dvakrat na dan. Koliko pošiljatev moramo odložiti za vedno, ker poštni sel nima konjske moči! Tudi roma redno vsako pismo iz Ptuja od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne v Cirkovce; včasih še do treh ali celo štirih. To je celih ne 6, temveč 30 ur. V tem času lahko pisec peš prinese pet pisem, a ne vseh ob enem, pač pa vsako posebej, tako, da mu ostane še dve uri za počitek in hrano, in to pri vsakem pismu. Našega dragega „Slov. Gospodarja“ čitajo Slovaki pod visoko Tatro gotovo prej nego mi, ki nevoljni gledamo in poslušamo, kako ošabno drda železna karavana mimo naše obljudene oaze.

Cirkovce dobe svojo postajo, ako ne bo južna železnica zahtevala visokih prispevkov. Kdor pozna Cirkovce, ta je prepričan, da bi ravno pri cirkovski vasi, ki je nekako središče najširše spodnještajerske žitne poljane, kjer so nakupičene velike vasi, izvrstno uspeval osebni in blagovni promet. Sedaj gledamo vlake, ki hite mimo nas brez nas. Ko bi se le za eno minuto hoteli oddahniti pri nas — pa bi še mi kaj radi prisedli. Več o tem poročamo še — v ugodnem slučaju.

p **Cirkovce** na Drav. polju. V zadnji številki „Stajerca“ zdihuje dopisnik iz Cirkovec, katerega dobro poznamo, radi požara v Školah po krščanski ljubezni do bližnjega. Kje pa ste imeli vi „Feierberkarji“ ljubezen do pogorelecev, da bi bili šli pravočasno na pomoč, ne pa šele eno uro po izbruhu ognja? Pa konjev ni bilo! Ko ste pa vozili ptujске heilovec iz Pragarskega v Cirkovce, nas izzivati, ste imeli dovolj konj, a brizgalno na pogorišče, naj bi vam vozili klerikalni nahujskanci, kakor nas blagovolite nazivati. Tista krščanska beseda: mi ne vprašamo itd., je pa že zdavnaj izrabljena fraza, stara nič manj kakor ognjegastvo. Torej krščanska ljubezen do bližnjega, krščanska beseda, pa kršč. mož? Je „pfui Teufel“ tudi krščanski? Obdržite ga za-se! Vprašaj se ti, dopisunče, malo, kdo pa je že storil različnim pogorelcem že več dobrega, ti ali klerikalni nahujskanci?

p **Cerovec.** Slovenska kmečka zveza ima v nedeljo dne 21. junija predpoldne ob 10. uri v Cerovcu na vrtu g. Fr. Vraza javni društveni shod. Govorijo gg. državni poslanec dr. Korošec, kmetje Anton Meško, Franc Vraz in drugi. Posestniki, viničarji, udeležite se shoda v obilnem številu!

p **Sv. Tomaž** pri Ormožu. Slovenska kmečka zveza ima v nedeljo dne 21. junija popoldne po večernicah ob 3. uri pri Sv. Tomažu pri Ormožu na gostilniškem vrtu g. Fr. Kosi javni društveni shod. Govorijo gg. državni poslanec dr. Korošec, kmetje Anton Meško, Franc Vraz in drugi. Somišljeniki, pridite polnoštevilno na shod!

p **Šikole** pri Pragarskem. Dve žalostni novice moramo naznaniti iz naše vasi, kjer biva župan cirkovske občine. Na binkoštno soboto pozno zvečer nastal je ogenj sredi vasi. Pogorelo je sedem posestnikov, izmed katerih se je jeden tako nesrečno opedel, da je drugi dan v bolnišnici umrl. Zapustil je ženo in 4 majhne otročiče z upepeljenim poslopjem. Nekaterim je do peči vse zgorelo, še denar. Požar je povzročil 14letni fant, ki je baje kadal cigarete. Domači požarni brambi so prihтели na pomoč ognjegasci iz Rač in Frama. Nekako skupno z onimi iz St. Lovrenca, ki imajo poldrugo uro do nas, so prišli še tudi od nekod nam skoraj neznani. Razumeli jih nismo, pa tudi sami se niso mogli prav razumeti. To vemo, da slovensko ni bilo, nemško tudi ne; nekdo je rekel, da imajo svojo skrivnostno govorico kakor jo imajo tisti, ki znajo „coprati.“ Vse smo večkrat slišali „šlavhn, šlavhn.“ To je istina. Ljudje, božji, kaj pa je to „šlavhn“ in pa „mavhn“? Ali je res to coperniški jezik? Ali so bih res ti ljudje iz Cirkove? Kaj so pa delali tako dolgo doma? Ljudje so jim pravili v lice: „Kje ste pa vi šlavharji doma?“ Ali ni to žalostno?

Ljutomerski okraj.

I **Ljutomer.** Hvala vsem ljutomercanom, ki so počastili naš shod s tem, da so razobesili zastave! Ker se je zadnjič omenila hiša g. trgovca Vršiča, naj se omeni še hiša g. trgovca Sršena, ki je tudi bila okrašena z zastavami. Sicer so se naprednjaki jezili in spodtikali nad tem, toda g. Sršen se ni ustrašil liberalcev. Kadar hoče razobesiti zastave, pač ne bo hodil dovoljenja prosit k dr. Chloupeku, ali morda celo k urédnikoviču v Celje! Čudno v najnovejšem času je samo to, da se naprednjaki sramujejo slovenske trobojnice! — Daleč smo prišli, kaj?! Kam pač človeka zapelje strast! — Ali mi slovenski mladeniči samo nadi tega nismo vredni slovenske trobojnice, ker se ne sramujemo svete

vere? Ali se niso naši očetje vojskovali za križ in za svobodo? Vi ste zavrgli križ in s tem zatrli tudi pravo svobodo, ki jo vedno nosite samo na jeziku! — Mi slovenski mladeniči pa hočemo biti svojih junaških pradedov vredni nasledniki!

I Ljutomer. Slovenski mladeniči! Na zadnjem shodu ste si ustanovili svojo „Mladeniško zvezo“. Vaša zveza je pod okriljem „Slovenske kršč. soc. zveze“, ki je založila vžigalice v korist obmejnim Slovincem. Zato naj ne bo med vami tovariša, ki bi kupoval kake druge vžigalice. Vžigalice v korist obmejnim Slovincem dobite za sedaj edino-le pri trgovcu g. Vršču. Liberalci ga napadajo, vi pa ga podpirajte! Svoji k svojim!

I Ljutomer. Spoštovani trgovci g. Vršču je našel milost v predalih „Narodnega Lista“. Narodnjaki mu očitajo, da ni naroden, da nasprotuje Ciril in Metodovi družbi, da je „zvezar“. Vse mogoče grehe mu naštevajo. Največji greh v očeh naprednjakov je seveda ta, da prodaja vžigalice Slov. kršč. soc. zveze v korist obmejnim Slovincem in da je ob mladeniškem shodu okrasil svojo hišo z zastavami. Marsikaj bi se dalo povedati naprednjakom, kako so delali in se potili za Ciril in Metodovo družbo! Kako so „pridno kupovali“ razno blago te družbe? Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce! Molčite raje, sicer se vaša sramota razkrije pred svetom! To vam gotovo ne bo ljubo! Okoličani pa bomo odgovorili na nesramen napad „Narod. Lista“ s tem, da bomo zanaprej pridno hodili kupovat v trgovino g. Vršču. „Svoji k svojim!“

I Sv. Križ pri Ljutomeru. Lepi bili so pri nas dnevi 12., 13. in 14. t. m. Prva dva dneva imeli smo običajno večno molitev presv. R. T., ki se je vsako leto vzorno vršila; letos pa izvanredno vspodbudno, ko so o. Benedikt iz kap. reda v svojih izbornih petih pridigah vneli srca obilonavzočih župljanov za zakrament presv. R. T. in jih je sprejelo tudi do 1000 sv. obhajilo. — V nedeljo dne 14. t. m. imeli smo pa res redko slovesnost. Tukajšnja deklška Marijina družba obhajala je svoj najlepši dan, dan blagoslavljanja svoje nove društvene zastave. Krasna je! Le videti jo je treba! Slavnostno pridigo je imel g. dekan Martin Jurkovič iz Ljutomera. Kunica zastave, gospa Marija Postružnik, veleposestnica v Ljutomeru, pa je ozaljšala zastavo s prelepim trakom pomenljivega napisu: „Marija, pokaži, da si naša mati!“ Nepozabni in v hvaležnem spominu ostanejo nam župljanom, osobito pa dekletom Marijine družbe, ti lepi dnevi! Izrekamo pa tudi svojo zahvalo našemu gospodu župniku za prireditvev obeh tako lepo uspeših svečanosti. Naj vam, dragi, Bog podeli skorajšno popolno okrevanje in trdno zdravje.

I Ivanjci. Nedavno me je pripeljala pot mimo gostilne Klobasa. Vstopim, da si preženem hudo željo. Na mizi najdem „Nar. List“, pri durih na žebelu pa visi razpet „Stajerc.“ Kdor je rad med takimi prijatelji, blagor mu!

Slovenjgraški okraj.

s Iz Slovenjgradca se nam poroča, da so gostilniški prostori Narodnega doma popolnoma na novo urejeni in se toči tam najboljšo pristno vino in sveže pivo. Dobivajo se tudi sveža, mrzla in topla jedila. Gostilna je sedaj popolnoma brezstranska, torej je naša dolžnost, to edino narodno podjetje podpirati.

s Ribnica. V 22. številki „Narodnega Lista“ je dopis iz Ribnice na Pohorju, ki se duhovito začne: „Kakor vam je že znano, imamo v Ribnici tudi Bralno društvo in sicer — nikar se ne smejte, prosim, g. urednik — v kaplaniji!“ Kaj ne, to je res nekaj smešnega! V kaplaniji bralno društvo! Brrrr! Dopisniku „Narodnega Lista“ ne odgovorjam, ker ni ud; njemu le rečem: ne čohaj se, kjer te ne srbi! Tistega ali tiste, ki so mu našepetavali, pa vprašam, zakaj ste ga tja prenesli? Saj ste bili vi prej voditelji in odborniki! Ali ne zato, ker niste imeli in še zdaj nimate sploh nikjer v Ribnici nikakršnega prostora za kaj takega? Hvaležni ste bili še, ko se vam je za Bralno društvo prostor — svet ne smeje se — v kaplaniji ponudil. Na mizi leži, tako nadaljuje dopisnik, vse polno zaprašnih „Gospodarjev“, namreč „Slovenskih“, „Domoljubov“, „Naših Domov“ itd. Zakaj pa ne navaja še drugih strokovnih listov: „Perutinarja“, „Čebelarja“, „Občinsko pravo“, „Kmetovalca“, znanstvenega „Časa“, leposlovnega „Dom in Sveta“? Zaprašeni so, pa zakaj? Dopisnik zavrača, krivdo na gospe. Kdo so ti gospodje? Ali ne vi sami, ki ste določili letnino na 2 K, le da bi manjši posestnik ali žagar ne pristopil k društvu? Ako se zniža letnina, ne bo samo 17 udov, ampak čez 100 in 200. Če drugje prospeva bralno društvo, kjer plačajo udje letnine samo 40 v, zakaj pa pri nas ne bi? Kajti bralna društva so, kakor jaz mislim, posebno za take, ki si sami ne morejo primernih knjig kupiti ali na kakšen časopis se naročiti. Dopisnik ali naprednjaki bi radi, da bi se bralno društvo razpustilo in — svet ne smeje se — s pomočjo njegovih uporabnih knjig ustanovila kaka javna knjižnica. „S pomočjo njegovih uporabnih knjig!“ Katero so te? Kar je bilo uporabljivega, je že itak odnešeno. Čez 20 let že obstoji društvo in knjižnica, pravzaprav omara je bila skoro prazna. Vsak si je izposodil knjigo ali zvezek kakšnega letnika, kadar

je hotel, in če je bilo zanj uporabljivo, si je obdržal. Kar je ostalo, je bilo pomanjkljivo, od 3 do 6 zvezkov nekaterega letnika je manjkalo; kaj s tem potem? Se od lanskega in predlanskega „Dom in Sveta“ so manjkali tri zvezki, kateri so se morali zopet naročiti in vnovič plačati. Kar so nam „napredni“ pustili, je zdaj vse urejeno, več tega se je dalo vezati in se še bo dalo, a ne na stroške bralnega društva. In zdaj naj bi bralno društvo dalo še to ljudski knjižnici? Ne boš, Jaka, ne! Z ljudsko knjižnico, kakor si jo mislijo, hočejo širiti protiverški duh med ljudstvom, in mi bi naj pomagali? Da se to ne bo zgodilo, o tem je dopisnik sam prepričan, saj piše: „Tega še mi dva najbrž ne bova dočakala“, čeravno je še jako mlad. Dalje jih bode v oči napis na kaplaniji: „Bralno društvo“, morda zato, ker je samo slovenski? Nad poštnim pečatom se zgražajo, ker je samo nemški, čeravno vejo, da so pravi Slovenci storili svojo dolžnost v tem oziru in še bodo! A nad tem se ne zgražajo, da v naši okolici so skoro izključno samo nemški napis? Da celo steber Narodne stranke, milijonar v Vuhredu, trpi na svoji koči pri Sv. Bolfanku samonemški napis: A. Kuneč, Gasthaus. Ali ne napravi vse to na tujca vtis, da so pri nas vsi Nemci? V ravno tisti krčmi je zahteval neki hribolazec, misleč po napisu, da je v nemškem kraju: „Geben's mir a Paar Eier“, in krčmarica mu je prinesla žveplenke ali šibice, ker je mislila, da zahteva „Feuer.“ Sploh kakšni so naši napredni, se je spoznalo pri volitvah; rajši so volili najzagrizenejšega Nemca Stigerja, kakor krščansko in slovensko mislečega moža Thalerja.

Celjski okraj.

c Narodni Celjani, le tako naprej! Ni še minulo leto, kar je nekdo v časopisih bičal teharske Slovence, češ, da so malomarni v narodnem oziru, ker niso postavili po stari navadi visokega mlaja s slovensko trobojnico ob priliki blagoslavljenja novih zvonov. Ta graja nam je dopadla, a nikakor nam ne gre v glavo, kar so letos ob priliki posvečevanja nove župniške cerkve storili pristaši tistih, ki so nas pred letom bičali. Teharski mladeniči in možje so si vzeli k sreči lansko svarilo, postavili so 25 m visok mlaj s slov. trobojnico. A kaj so storili oni? Celjska narodna godba je po cerkvenem opravilu šla namesto v narodno Sušteričovo ali Cajhново gostilno — žujte, kam — v gostilno najhujšega nasprotnika, k Tlakarju. Menda dosti lepo priporočilo!

c Celjske vojašnice. Letos smo bili rezervniki in nadomestni rezervniki nastanjeni v takozvani „Schemal-vojašnici.“ V tej vojašnici vladajo skandalozne razmere, ki so zdravju naravnost škodljive. Tako na primer ni nobenih priprav za umivanje. Kje se torej moštvo umiva? Pri edinem studentu, ki je na dvorišču. Naj se pomisli, kako to izgleda, ako se okoli 150 mož, nekateri kar tako, drugi iz svojih kositernih skledic umivajo. Potem se še pa kanal zamaši, kakor se je zgodilo v tem času, in je voda dva dni stala po dvorišču. Mogoče je, da teče ista voda nazaj v studenec! Seveda si mora moštvo svoje jedilne skledice tudi tam umivati. In iz tega edinega studenca se jemlje voda za pitje in za kuhanje. Ob enem si tudi moštvo svoje letne hlače tam pere. Stranišča v vojašnici so tudi v jako slabem stanju, po celem poslopju se širi smrad, da je groza. Slamnice, na katerih se spi, so tako malo napolnjene, da tišči, da se skoraj spati ne more. Postelj seveda ni, slamnice se pomčejejo po tleh, po dnevi pa zložijo na kup. In tu je čisto lahko možno, da je eden ali drugi bolan za kako nalezljivo boleznijo in še bi potem drugi dobili. Kako se-le izgleda neki v jeseni, ko je v isti vojašnici nastanjenih do 600 mož. Nujna pomoč je tukaj potrebna. Pač ne bo menda nikdo zahteval, da mi, ki spolnjujemo svoje vojaške dolžnosti, tudi naj svoje zdravje stavimo v nevarnost.

c Teharje. Častno diplomu je izročil dne 7. junija t. l. teharski skladni odbor velečastitemu g. Janezu Čemažar. Diploma je delo g. Matija Benčana, knjigovodje južno-stajerske hranilnice v Celju in zasluži kot umetniško delo vse priznanje in pohvalo ter se ga v enakih slučajih radi dovršene-ga dela in solidnosti kar najtopleje priporoča. Diploma nosi sledeči napis: Velečastitemu gospodu Janezu Čemažar, kaplanu na Teharjih. V priznanje neprecenljivih zaslug, katere ste si stekli pri zgradbi nove župne cerkve na Teharjih, sklenil je soglasno podpisani konkurenčni odbor v svoji izredni seji na praznik Kristusovega vnebohoda dne 28. majnika 1908, vam pokloniti to častno diplomu. Teharje, dne 2. junija 1908. Načelnik: Jože Sušterič; odborniki: Jožef Rebov, Jožef Kač, Fr. Gajšek, Karol Krollič.

c Zahvala. Zastavonoša Bralnega društva na Dobrni Matevž Božnik je o priliki svoje poroke daroval 10 K imenovanemu društvu. Za velikodušni dar izreka vrljemu dobrotniku najiskrenejšo zahvalo odbor Bralnega društva na Dobrni.

c Iz Mozirja. Veselica izobraževalnega društva se je izvrstno obnesla; bila je nepričakovano velika udeležba, vključno temu, da je A. Strmšek s pomočjo portirja priredil pod firmo požarne brambe nasprotno veselico. Vsa čast tukajšnji narodni godbi, katera je vključno velikemu nasprotovanju vendar brezplačno delovala.

c Mozirje. Zborovanje S. K. Z. dne 31. maja t. l. G. državni poslanec Ivan Roškar, predsednik Kmečke zveze in sklicatelj shoda, pozdravi navzoče, katerih je bilo okoli 300. Za podpredsednika je bil izbran g. Anton Breznik, za zapisnikarja A. Lekše in I. Močnik. Gospod podpredsednik pozdravi gospoda državna poslanca Roškarja in Pišek, deželnega poslanca g. A. Terglava in nadrevizorja g. V. Pušenjaka, se jim srčno zahvali za prijazen obisk in da besedo g. Roškarju. Gospod poslanec je v svojem nad eno uro dolgem govoru razvijal namen in delovanje Kmečke zveze. Opozarjal je na napredek nemških kmetov ter vabil z geslom: „zdruzimo se“, naj pristopijo h K. Z. Podal je našim kmetom veliko dobrih naukov. Na Nižjem Avstrijskem šteje Kmečka zveza nad 45.000 kmetov; naj bi se tudi spodnještajerski kmetje združili in oklenili Kmečke zveze, potem bi veliko več doseglji svojih pravic. Povdarjal je potrebo kmečkih stanov glede kmetijske zadruge. Govori o slovenskih strankah na Stajerskem, povdarja, da se mi nismo očili od inteligence, ampak ona oč nas. Če bi se kmetje združili, bi lahko imeli svoje zavarovalnice in druge zavode, in dobiček bi ostal v kmečkih rokah. K. Z. je rodila sila, da se ohrani kmečki stan, najpotrebnejši stan za razvoj človeškega rodu, obramba naše domovine in države. Zato se je oklenimo z vso silo! — Drugi govori državni poslanec Pišek, ki je govoril o državnem zboru in njegovih odsekih in tudi povedal, da so v vseh odsekih zastopani poslanci Slovenskega kluba. Povdarjal je, naj bi se na shodih, občnih zborih, v sejah občinskih odborov, ali političnih društev stavile in sklenile potrebne in koristne rezolucije, peticije in predlogi, ki so v prid kmečkemu stanu, rokodelcem in delavcem. Naslovijo se naj na državni zbor, a pošljejo K. Z. v Maribor, ki jih izroči našim poslancem v parlament. Če bi se take peticije pogosto pošiljale, potem bi tudi poslanci lažje kaj zahtevali od vlade. — G. deželni poslanec A. Terglav se zahvali volilcem za zaupanje, in zatrjuje, da bo vedno deloval na programu K. Z. Povedal je, kako ovinkarsko hodi Narodna stranka po svojih listih in agitatorjih. Priporočal je, naj vsak pristopi h Kmečki zvezi, tam je moč, tam je rešitev kmečkega ljudstva. — Sedaj nastopi g. Pušenjak, ki prav po domače razloži potrebo in korist kmečkih posojilnic. Zakaj bi kmet nosil svoj denar svojim nasprotnikom, ki bi se mastili in delili z mastnim dobičkom. Kmečke hranilnice in posojilnice delujejo kolikor mogoče brezplačno in čisti dobiček se porabi za napravo gospodarskih potrebščin. Tudi gospod govornik opozarja kmete, naj skupno delujejo pri svojih kmečkih posojilnicah, one so zelo koristne v razmerah sedanjega časa. — Gospod podpredsednik se zahvali govornikom za jako poučljive besede in prečita sledeče rezolucije, ki so bile enoglasno sprejete: 1. Na javnem shodu S. K. Z. v Mozirju dne 31. maja 1908 zbrani zborovalci s studom zavračajo pisavo slovenskih liberalnih listov na poslanca S. K. Z. in najodločnejše obsojajo nesramne, grde in hudobne napade na našo duhovščino in, sveto vero. 2. Poslancem Kmečke zveze izrekamo neomajano zaupanje in jih prosimo, naj se v državnem zboru potegujejo za naš okraj, ker do poslanca g. Ježovnika nimamo zaupanja radi njegove zveze z Narodno stranko. 3. Zahtevamo z vso odločnostjo, naj se v slovenske kraje nastavljajo uradniki slovenske narodnosti. 4. Z vso odločnostjo zahtevamo, da morajo vsi uradniki v uradu s slovenskimi strankami v slovensčini občevati in jim pošiljati le slovenske dopise. 5. Naše otroke naj poučujejo in vzgajajo le katoliško misleči učitelji. 6. Odločno obsojamo delovanje nekaterih učiteljev za brezversko šolo. 7. Pri železnicah, katere teko po naši zemlji, zahtevamo slovenske napise in vsklicovanje. 8. Zveza s Srbijo sme se skleniti le pod pogojem, če so popolnoma zavarovane koristi naših živinorejcev in da se odpre meja našemu lesu. 9. Država naj prevzame zavarovanje proti toči, požaru, povodnji, nesreči pri živini in drugih nesrečah. 10. Vse potrebščine za c. kr. vojaščino v avstrijski polovici naj nabavljajo od avstrijskih kmetov brez kupcev; v to svrhu naj država ustanovi, oziroma podpira kmečke zadruge raznih vrst. 11. Zahtevamo slovensko vseučilišče v Ljubljani. 12. Slovenski del Stajerske naj se priklupi slovenskemu nadsodličšču v Ljubljani. 13. Nismo proti svobodi znanosti, pač pa odločno zahtevamo, da se na vseučiliščih ne sme napadati verski čut katoliško mislečih dijakov. 14. Učni red na kmečkih ljudskih šolah naj se spremeni v korist kmeta. 15. V ljudskih šolah naj bo razdeljen pouk. 16. Odločno obsojamo ostudno gonjo liberalnih dijakov proti katoliškim na naših vseučiliščih. Potem se izvoli pododbor S. K. Z. Podpredsednik opomni tudi na 60letnico vladanja našega presvitlega cesarja Franc Jožeta I. in zakliče še na mnogo leta trikrat živio, in s tem je bilo končano tri ure dolgo zborovanje.

c Vransko. Vsega obžalovanja vredno je ravnanje dr. Karba, kakor ga opisuje zadnja številka „Slovenskega Gospodarja.“ Radovedni smo, če bo dr. Karba tudi to svoje postopanje opravičeval z ne-taktnim izgovorom, češ, so me prepozno poklicali, kakor se je izgovarjal ob smrti svojega sosedu. Seveda pa je modro zamolčal vzrok, zakaj so ga prepozno poklicali, ker ga namreč ni bilo doma. Poveljal se je, kakor so vsi ljudje pravili, na veselico v

Celje. Netakten je bil ta izgovor, ker je g. dr. Karba kot olikane moral vedeti, da bo tak izgovor potrilo rodino, ki je za rajnega vse storila, da bi mu ohranila življenje, še bolj potrli in užalili. Vprašamo pa g. dr. Karba, zakaj ga plačuje okrajni zastop, zakaj si računa svoj trud in svoja pota k bolnikom? Gotovo zato, da pomaga po svojih zmognostih dobremu ubogemu ljudstvu. Tukaj je vaše polje! Tukaj delajte za slovenski narod! Sloveni bodo napredovali, dokler bodo živeli. Ako vam pomrjejo, bode slo tudi vaše naprednjaštvo v raketom žvižgat. Če pa že dr. Karba mora res biti pri vseh veseljah in pri vseh shodih naprednjakov, kakor „petrilček na župci“, mu tudi tega ne branimo, opomnimo ga pa dolžnosti do naroda, da si dobi na svoje stroške za vsak tak slučaj zdravnika namestnika. Duhovnik mora biti pripravljen noč in dan, ali pa si mora dobiti namestnika, uradnik mora prositi za dopust, učitelj mora prositi svojega tovariša, da ga nadomestuje ob njegovi odsotnosti. Ali ni torej tudi zdravnik, katerega okraj zato plačuje, postavno dolžan poskrbeti za svoje bolnike, ako je sam zadržan?

c **Grize.** Predstava „Lurška pastarica“, ki jo je priredilo tukajšnje kmetijsko bralno društvo dne 14. t. m., je privabilo mnogo ljudi v prostore g. župana A. Šulerja. Vse je hvalilo igralce, da so izvrstno rešili svojo nalogo. Mjarskatere solzno oko je pa pričalo, da je segla ganljiva igra ljudem v srce. Tudi petje domačega mešanega zbora je vsestransko ugajalo. Gotoveljski tamburaši so skrbeli, da se je razvila ob ubranih glasovih tamburic neprisiljena prosta zabava. — Igra se na občno željo v kratkim ponovi.

c **Dramlje.** V „Stajercu“ od dne 7. junija prekuhavlje umobolni dopisnik iz Črešnjice to, kar se je naš trgovec Jarnovič v „Nar. Listu“ dne 21. maja pokadil. Neresnice si sponujeta. Ker se Jarnovič šteje med drameljsko inteligenco in torej ni lepo, da se opira na neresnice umobolnega sromaka, se mu svetuje nekaj reči. Prvič pojdite v Črešnjice in prosite novega župnika za škofjski odlok l. 1897, v katerem je bilo župniku dovoljeno, da se proda veliko lesa za popravila pri gospodarstvu. 2. Preglejte uradno potrjeno nadgozdarja Donner iz Celja 1904, da je župnik s hosto pravilno ravnal. Tretjič preberite zapisnik vseh dohodkov in stroškov iz les. Župnik je vse dal za gospodarstvo in iz svojega priložil več sto kron. Reč ni zastarela, če najde še pri tem kako krivico. Župnik je pred odhodom zapisal, naj se računa za njim; ako ni kaj prav, je voľjen vse poravnati. Dokler torej nobena postavna gosposka ne izreče nad župnikom neugodne razsodbe, tako dolgo delate vi, g. Jarnovič, in vaš umobolni prijatelj pri „Stajercu“ župniku veliko krivico na poštenji ter sta jo dolžna poravnati, ako sta pravicoljubna. Četrtič prehodite župnijsko hosto. Žulji se vam bodo na jeziku naredili, tako si boste prste obložovali, ko boste gledali prelepq drevje na 42 oralih. Petič pojdite k sodniji v Konjice gledat v oklic, kjer se potrjuje, da je „Stajerev“ dopisnik umobolen. Ta pot se svetuje tudi „Stajercu.“

c **Organizacija slovenskega krščansko-socialnega delavstva v laškem okraju** liberalcem dela velike preglavice. „Narodov“ dopisnik javka, čemu se cepi delavstvo in trga iz rok rdeče internacionale; seveda, tisti dopisnik ne ve, da je ravno socialna demokracija najhujši sovražnik delavstva, ker hoče, da ostane nezadovoljno, in da socialnodemokratsko delavstvo nima smisla za narodnost. Liberalce zagovarjajo socialni demokrati — to je znamenje časa! Tudi Čobal iz Zagorja je „Narodu“ zelo pri sreč. Kaj mislijo liberalci, da bodemo mi mirno trpeli razbijanje shodov; napeli bodemo še vse druge strune zoper tako divjaško postopanje. Čobalu bodemo tudi dali priliko, da pred sodnijo dokaže, da je laž, kar je poslanec Gostinčar na shodu v Radečah govoril. Bivši kandidat Roš je lani dal mirne Sentruperčane ovaditi radi hudodelstva javne sile, ker ga niso hoteli na shodu poslušati. Seveda, to odobravorajo liberalci, če pa mi posežemo po orožju samoobrambe, tedaj začno kričati in psovati z denuncijanti. — Kratkotamo: terorizma liberalcev in socialnih demokratov v laškem okraju ne bomo več trpeli; vsakdo bo občutil vse težo zakona, kdor bode motil naše poučevalne shode! — Popraviti moramo še par debelih neresnic, katere trošijo liberalci. Pravijo, da je poslanec dr. Benkovič delal zoper imenovanje nadučitelja za Zidani most. Ravno narobe je res. Dve visoko stoječi osebi lahko za priče navedemo, da je dr. Benkovič izrečno in toplo priporočal imenovanje g. Černeja. Le nerodnosti posameznih liberalcev so zakrivile, da se je g. Č. prezrl. Istotako je hudobno obrekovanje trditev, da se dr. Benkovič ne briga za imenovanje poštnih uradnikov za Zidani most. Še predno je „Narod“ priobčnil to laž, je dr. Benkovič na merodajnem mestu vse potrebno ukrenil; žal, da smo primorani po liberalnih lažeh take stvari javno priobčevati, ker se s tem stvari le škoduje. — Preko tega gremo na dnevni red, ki se glasi: ustanovitev močnejše slovenske krščansko-socialne organizacije za delavstvo, katero hočemo iztrgati brezdelnemu liberalizmu in mednarodni socialni demokraciji.

c **Šmarje** pri Jelšah. Kondem meseca aprila t. l. je znani šmarski učenjak kaj imenitno modro-

val v celjski „Domovini“. Potrebno se mu je zdelo zatrjevati, da on ni učitelj, ampak le šolski prijatelj, ki je moral dati duška svojim naprednim nazorom, se ve v blagor šmarske šole. Nikakor ne trdimo, da je pisatelj učitelj — ali morebiti župan, ud okrajnega zastopa, ali posojilniški uradnik, ki prvi dan vsakega meseca podpiše pod svoje ime besedič učitelj. — Tega ne trdimo. — Gotovo pa je ud šmarskega naprednega vinskega krožka, in kakor ta zagode, tako morajo plesati vsi, ki napredno mislijo, svoj napredni čardaž. — To vam je umetna nadvlada nasproti tisočerm glasovom odličnih krščanskih kmetov! — Toda kaj je temu krivo? — Preveliko zaupanje v liberalno poštenost! — A upati je, da se vendar enkrat zdravimo in poltačimo tako naprednost v en koš in jo spustimo po šmarskem potoku v Sotlo, kjer naj ji zadnje namerijo še bratje Hrvati! — Toda o čem je modroval šolski prijatelj v Domovini? — Mlel je dokaze, da nadučitelj in njegova hči ne smeta biti nastavljena na eni šoli in zatrjeval, da takih slučajev nikjer ni na svetu! — Hči našega obče spoštovanega nadučitelja, ki je že dve leti službovala na tukajšnji šoli v občo zadovoljnost vsega občinstva, je prosila namreč za stalno nameščenje na svojem dosedanjem mestu. Njeno delovanje je nadzoroval in pohvalil gospod šolski nadzornik, katerega vendar ne bodele vi naprednjaki pristranosti dolžili — in krajni šolski svet jo je najtopleje priporočal. Gospica je mirnega značaja, ki se s svojim lepim krščanskim vedenjem mora prikupiti vsakemu poštenemu človeku. Pri takih odnošajih bi bilo misliti in zanesljivo pričakovati, da je nobeden okrajni šolski svet ne more prezreti — toda — čujte in strmite! šmarski je niti v temo ni vzel. — Ali so se gospodje vstrašili njenega krščanskega mišljenja? — ali morda njenega vspešnega celo od nadzornika pripoznanega delovanja? — Ali imajo krajni šolski sveti, posebno šmarski, samo dolžnost, skrbeti za šolske stavbe, ne bi pa imel pravice skrbeti za to, da se otroci izročijo v pouk in vzgojo takim osebam, katerim ljudstvo zaupa in ki so z ljudstvom istega krščanskega mišljenja! — A takorak je bilo treba pred svetom zakriti in z dokazi utemeljiti — če so tudi iz trte zviti. — A, ker drugih ni bilo, moral je zadostovati ta, da oče in hči ne smeta biti na eni šoli. — Izvrstna juristarija! — — Toda saj se razumemo! Imenovani gospici primanjkuje se ve da za naše liberalce — pardon, hočem reči: napredne prijatelje — šole — neka druga lastnost. — Oni namreč čislajo učiteljice, ki so „luštne punčke“ — se rade sprehajajo po gočinah in puščavah — če treba tudi pokokodajajo po noči pri čašicah piva, — da se razlega v temno noč. — Po „Domovini“ oče in hči ne smeta biti na eni šoli! — Tako? — kaj pa trpi šola vsled tega? — A gospod prijatelj šole, devolite nam tudi eno vprašanje: Kaj pa mož in žena? — Ali vam je ta slučaj znan, da se je nastavila za učiteljico nevesta, kateri so morali krstni botri in starešine obenem priskočiti na pomoč in se v postnem času, da se pride navskriž s krstno pojedino in gostijo? — Takrat je bilo, se ve, vse na nogah, da se je spravil voz pod streho še pred ploho! — Takrat se ni ugovarjalo! — Napredek šole in npravna vzgoja mladine ni bila prav nič v nevarnosti? — Morda zelite natančnejših podatkov? — Prav radi postrežemo, samo oglasite se še s svojo modrostjo v „Domovini“. — Bodemo vsaj še lahko pribili in povedali, kaka so načela naših naprednjakov v popolnem nasprotju z načeli našega ljudstva. — Pomnite pa, da ste sami spravili stvar v javnost, sami nosite posledice, ki bodo vam in liberalnemu učiteljstvu jako neljube. — Za nas pa velja: Kmečko-katoliško ljudstvo v tabor Kmečke zveze! Združujmo se, da bodemo edini in da bode zmaga pri raznevrstnih volitvah naša! — Napredni obroč mora počiti!

c **Smartno** ob Paki. Nesrečo je imel dne 11. junija pri sejanju prosa posestnik P. G. v Šmartnem ob Paki. Ze ko je vozil gnoj na njivo, se mu je voz skoro popolnoma položil. Popoldan pa, ko je vlačil, so naenkrat začeli voli bežati. Hlapec je nekoliko časa za njimi tekal, na kar se spodtakne potem pa jih ni mogel več dohiteti. Sreča je bila, da se je brana odtrgala, drugače bi bila oba vola hudo poškodovana. Sicer se pa ni posebna škoda napravila. Hlapec je nekoliko po hrbtu poplesal, ko je padel, brana se je zlomila ter oprava je bila popolnoma strgana. Živinčetom se ni nič pripetilo. Kmet upa, da bode proso zelo lepo, ko so bile pri sejanju takšne neprilike.

c **Se enkrat imenovanje nadučitelja na Zidanem Mostu.** Bolj lopovski nego „Domovina“ od 11. t. m. se pač ne more resnice pačiti in obrekovati. Pravi, da dr. Benkovič gotovo nima ugleda v Gradcu, ker ni dosegel imenovanja Slovenca. Ta nepoštenjak pa zamolči, da deželni šolski svet more le enega izmed treh od okrajnega šolskega sveta v terni predlaganih imenovati, nobenega drugega, da je edino mogoče v gotovih slučajih doseči drugi terno, da so ravno liberalci s svojim netaktnim postopanjem razkačili nemško večino okrajnega šolskega sveta. Pri „Domovini“ so navajeni raznih lopovščin; ta slučaj je zopet eden več v dolgi vrsti natočevanj, zavijanj, obrekovanj, laži.

c **Razbor** pri Slovenjgradu. Pravila katoliškega slovenskega izobraževalnega društva so od vlade potrjena. Ustanovni shod se bode vršil v krat-

kem. Vse natančneje se bode še pravočasno naznačilo.

c **Nova Štifta** pri Gornjem Gradu. „Narodni List“ piše v 23. številki, da dobijo Novoštiftčani po posredovanju poslanca Ježovnika svoj poštni urad. Radovedni smo, katera liberalna glava je tako modra, da ne zna ločiti poštno nabiralnice od poštnega urada. Tukaj za poštni urad nobeden ne ve, pač pa dobimo poštno nabiralnico, pa še to bi bilo boljše, da bi ne. Poštni sel, kateri je dosedaj prihajal petkrat na teden iz Gornjega Grada, je dostavljal poštno pošiljatve na dom strankam, katere stanujejo blizu ceste. S poštno nabiralnico pa te ugodnosti ne bomo imeli več. Zato smo kaj malo hvaležni Ježovniku za to njegovo uslugo. Sicer pa „N. L.“ nič ne pove, kedaj in kje je Ježovnik posredoval za to nabiralnico.

c **Frankolovo:** Ustanovni občni zbor za kmečko katol. izobraževalno društvo kateri se je v 22. štef. Slov. Gospodarja naznanil za dan 31. maja t. l. vršil se bo v nedeljo, dne 26. junija popoldne po večernih z istim dnevnim redom, kakor se je bil prvič določil v zgoraj navedeni številki Slov. Gospodarja, ter se vabijo vsi k obilni vdeležbi.

Brežiški okraj.

b **Poslanec dr. Benkovič** je interpeliral notranjega ministra radi razveljavljenja volitev v obrtno zadrugo brežiško in radi razpustitve okrajnega zastopa brežiškega.

b **Dobje** pri Planini. Nekateri naših Štajerčijancev so se prepričali, da kozje meso in črno vino ni dobro za agitacijo pri občinskih volitvah. Pulko se že pripravlja na druge občinske volitve. Izprašuje ženske, komu so dale zadnjič pooblastilo in kdo jih je podpisal. Če tudi Dernjač obeta popraviti skazeno šolsko stavbo in še postaviti na občinske stroške hiralnico, v katero bi spadala Štajerčeva stranka na Dobjem, so vendar Dobjani tako nehvalezni svojim dobrotnikom, da Štajerčijancev ne bodo volili.

b **Dobje** pri Planini. Dopisnik „Stajerca“ brska po smetiščih, kakor tisti ptič, ki mu pravimo smrdokavra, tudi smrdovranka. Laže čisto po svoji stari navadi, ter se hvali kakor eigan. Mi bi pa zeleli, da bi se podpisal, ker bi ga radi naprosili, da bi nam hodil stranišča snažit; saj z njegove pisave ni spoznati, da bi bil za kaj boljsega.

Najnovejše novice.

Svečanost v vrten šolskih sester v Mariboru, ki se je vršila 16. t. m. je bila izredno lepa. Otroci so s svojim petjem, lepim, točnim nastopom in govorom ter deklamacijo vzbudili veliko pozornost vsega občinstva, katerega je bilo jako mnogo. Pozorno smo sledili igram; vloge so reševali mali fantiči in male deklice mojstersko brez strahu. Deklamovalke so žele za svoje deklamacije lepo zahvaliti. Starši so pač veseli, če vidijo pri takih prilikah, kako nežna roka čuva njihovo mladino in vodi vzgojo malih otročičev. Zares do srca segajoči nežni slovenski glasovi malih otročičev se slišijo v Mariboru le v teh šolah, to je pri tistih sestrah, katere napadajo celo Slovenci sami po nepotrebnem. Prav umestno je povdarjal č. stolni dekan dr. Mlakar, da moramo biti hvaležni sestri Sabini, ki s tolikim vsnehom deluje v slovenskem vrten sv. Cirila in Metode. O posameznih točkah je pač težavno pisati v zadnjem trenutku; kratko lahko rečemo: 60 letnico presvetlega vladarja so proslavljali mali slovenski otročiči v Mariboru nad vse lepo, navdušeno in primerno. Bog daj nam več krepkega naraščanja, ki se bode vedno rad zbiral okrog šolskih sester!

Nevarno je zbolel veleč. g. dekan Fr. Jug v Šmarjah pri Jelšah. Zadel ga je mrtvoud na levi strani. Poleg tega so se mu še pluća vnela. Priporočea se v molitev.

Umorjen je bil v Vipavi na Kranjskem dne 14. t. m. kanonik dekan Matija Erjavec.

Sv. Martin pri Vurbergu. Shod Kmečke zveze, ki se je vršil dne 8. junija t. l. v prostorih stare šole, in na katerem so govorili gg.: državni poslanec Roškar, potovačni učitelj Pušenjak in drugi, se je krasno obnesel. Zborovanje je trajalo od 1/8 do 11 ure predpoldne in zborovalna soba je bila polna samo vrlih mož in mladeničev. Gospod državni poslanec je v krasnih in jedrnatih besedah poročal o dosedanjem delovanju državnega zbora. Zbrano občinstvo ga je z velikim zanimanjem poslušalo in enoglasno izreklo svojemu državnemu poslancu popolno zaupanje. Veliko zanimanje je vzbujal tudi govor gospoda potovalnega učitelja Pušenjaka, kateri je kot strokovnjak v združništvu govoril o raznih združbah in denarnih zavodih. Sledili so še drugi govori, razgovori in predlogi. Končno še zborovalci pozivljejo gospode državne poslance, da naj z vso silo delajo na to, da se prepreči uvoz srbske živine v naše dežele, na kar se tozadevna rezolucija od zborovalcev podpiše in izroči gospodu državnemu poslancu. Ob šplošnem navdušenju je bil zaključen veličasten shod S. K. Z. Čast in hvala gospodom govornikom, ki z vsemi svojimi močmi delajo in se trudijo za boljšo bodočnost kmečkega in delavskega stanu.

Vojaško veteransko društvo pri Sv. Andražu v Slov. gor. nam poročaa, da ni darovala gospa Golob iz Vurberga društvu nobenega znaka, tem-

več da je društvo samo sklenilo si naročiti jubilejni narodni trak, ki ga je tudi društvo plačalo.

Za S. K. S. Z.: Ob priliki blmovanja pri Sv. Juriju ob Pesnici jubilejni dar obmejnih duhovnikov 10 K. — Duhovniki zbrani na dekan. konferenci v Slov. Bistrici 15 K.

Občinske volitve na Tezni. Prof. volitvi na Tezni se je vložil ugovor na okrajno glavarstvo in na občino.

Občno bojno društvo v Ptujju ima svoj redni občni zbor dne 21. junija t. l. ob 2. uri popoldne v gostilni g. Weihensteina, pri katerem se vršijo tudi volitve novega odbora.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Tukajšnje bralno društvo si je na svojem rednem letnem občnem zboru izvolilo sledeči odbor: predsednik: Anton Pajtler, gostilničar v Brebrovniku; podpredsed: Anton Janežič, župan v Brebrovniku; tajnik: Franc Stuhec, kiplan; blagajnik: Jakob Ozmeč, kmet v Krčevinah; knjižničar: Lenart Rajšp, organist; odbornika: Meško Jožef, župnik in Matija Vogrin, cerkveni ključar; namestnika: Bolfenk Puklavec, župan v Hermancih in Anton Janežič ml., kmet v Brebrovniku. — Č. g. Franca Bratuška, bivšega tukajšnjega kaplana, je pa imenovalo častnim članom.

Jubilejni sprevod na Dunaju.

Jubilejni sprevod na Dunaju dne 12. t. m. je krasno uspel. Od vseh strani so prišli tujci, da vidijo ta impozanten sprevod. Na vsaki strani skoro 10 km dolge ceste, po kateri se je pomikal sprevod, so bili postavljeni odri, ki so imeli prostor za 100.000 oseb. Vseh skupin je bilo 22.

Kakor je bilo pričakovati po pripravah, so se Slovani na poseben način odlikovali. O Kranjcih piše „Neues Wiener Tagblatt“ tako-le: „Kmečki sprevod — koliko izvirnosti, tiči v tej skupini! Na čelu stari možje in mladi fantje, ki piskajo na pastirske piščalke, za njimi belo oblečene kmetice, ki nesejo na deski svatovno opravo, za njimi koraka mož, obdaja ga plašč iz bičevja, potem mlad fant, ki je od nog do glave skrit v zelenem listovju, iz katerega izvirajo girlande, in na teh štirih girdandah ga vodijo štirje dečki. Potem prihaja ženin popolnoma sam, nato nevesta z nevestino krono na glavi tudi sama — toda zadnjikrat. Na koncu prikoraka gruča 50, — 60 — 100 — ne, 150 in še več fantov in deklet, vse v snežnobelih oblekah in čim več vidč od te beline, tem manj enostavna se ti zdi, tem bolj te okrepčuje ta ljuljčunjsvi prizor.“ — „Wiener Allgemeine Zeitung“ pravi, da je bila skupina Kranjcev čarobno lepa. Občinstvo je kranjskim skupinam, korakajočim pod slovenskimi trobojnicami, prirejalo po celi poti najprisernejše ovacije ter jih ometavalo s cvetjem. Tudi cesar se je o kranjskih skupinah zelo pohvalno izrazil ter se za gromovite živio-klice prisrčno zahvaljeval.

Tudi Dalmatinci so se odlikovali. Prišli so zastopniki iz vseh krajev dežele v svojih narodnih nošah. Naprej zastavonoša, potem Alkarci na konjih, za njimi prebvalci raznih mest, koje je spremljala narodna godba. V celem jih je bilo 330 oseb in 12 konjev.

Gališka skupina je predstavljala pirovanje pri takozvanih Huzulih na vstočnem Gališkem. Lvovske strelce je spremljala godba. Bilo je 500 oseb, 50 konjev in 6 vozov. Krakovska skupina, ki je imela 800 oseb, 100 konjev in 10 volov, je predstavljala svatovščino na kmetih z godbo.

Iz Istrije in Trsta so bili slovenski in italijanski ribiči in lovci, ki so istotako radi svoje noše vzbujali splošno pozornost.

Historičnih (zgodovinskih) skupin je bilo 19. Predstavljale so med drugim dvojno svaščino vnukov cesarja Maksimilijana I., prvo obleganje Dunaja po Turkih, 30letno vojsko, drugo obleganje Dunaja itd.

Cesar je gledal cele tri ure sprevod. Izjavil je, da je pač pričakoval kaj velikega, a da je bil vendar iznenađen nad tako krasno uspelim sprevodom.

Listnica uredništva.

Mnogo dopisov nam je prepozno došlo, tako da jih pri najboljši volji nismo mogli več spraviti v to številko, tako: Sv. Anton v Slov. gor., Kapela-Radenci, Smartno na Paki, Zusem, Murščak. Vsi ti dopisi pridejo prihodnjič. G. Gorenšek: Ali kot inserat? Sv. Barbara v Halozah: Za informacije smo vam hvaležni, dopisa pa tokrat ne moremo objaviti, ker je toliko popravkov, da ga niti stavec ne more čitati. — Gomilsko: Brez podpisa se ne sprejme ničesar. — Mozirje: Ker smo pisali že dovolj o mozirski posojilnici, dovolite, da za tokrat odložimo dopis. — Iz Spod. Ložnice: Verjamemo, da je vse res, a lahko prizadeti utajijo in potem smo v zadregi mi in Vi. — Dobrna: Radi pomanjkanja prostora prihodnjič.

Loterijske številke.

| | | | | |
|----------------------|----|----|----|----|
| Dne 18. junija 1908. | | | | |
| Gradec | 81 | 80 | 2 | 52 |
| Dunaj | 17 | 16 | 21 | 77 |
| | | | | 14 |
| | | | | 41 |

Edina narodna gostilna!

Narodni dom v Slovenjgradu

sedaj novo urejena, priporoča vedno sveže pivo, izvrstna vina ter mrzle in tople jedi. Cene nizke! Postrežba točna! Za obilen obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem

Anton Valenčak.

Pojasnila o inseratih daje

upravištvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Mala gostilna je na prodaj v slovenskem delu Koroške ob državni cesti, blizu žel. postaje radi družinskih razmer. Vpraša se uredništvo „Slov. Gospodarja“ 495

Priden čevljarški učenc se sprejme pri g. Anton Trošt, Domgasse št. 2. Maribor. 499

Eden ali dva vajenca za pekarstvo obrt se sprejmeta takoj v dobro hišo, kjer jima je zagotovljena strokovna izobrazba in preskrbljeni 2 obleki za časa njune dobe. Pojasnila pri Avgust Jenko tu pekarstvu mojstru v Ljubljani Marije Terezije cesta št. 7. 509

Išče se za gostilno v prijetnem trgu natakariča na račun. Prednost imajo poštene zanesljive ženske katere so že v tem poslu izurjene. Nekaj kavicje katere bodo plodonosno v hranilnici naložena je želeti. Kje, pove upravištvo. 505

Kontorist, več slovenskega in nemškega jezika, izurjen v vseh pisarniških delih, želi službe tudi v odvetniški pisarni. Cenjeni dopisi naj se pošljejo na upravištvo „Slov. Gospodarja“ 510

Prodaja posestev. Najmanjša in največja posestva se prodajo v najlepšem kraju mariborske okolice. Kdor hoče kupiti, zve natančneje pri g. Kirnbauer, Pobrežje št. 155. Maribor. 518

Pyrrrol, je najgotovnejše sredstvo, če zbolijo svinje. Dobi se pristen le v magdalenški lekarni v Mariboru, Franc Jožefova cesta št. 1. Cena steklenice z navodilom 60 v. 519

Izgubil se je pes ptičar (Vorstehund) z dvema znamkama „Wind. Graz“. Odda se naj proti dobri odškodnini pri Mihaelu Serncu v Rušah. 520

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, certt ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeno, 5 oralov nuj in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novoizdana hiša s sadonosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Poprašja se pri Ferdinandu Vedeniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Prebeldu h. št. 1. 258

Dobro obiskana gostilna kjer se toči vino, zganje in pivo. Prodaja tobaka. Zraven je tudi malo zemljišče, ter lepo obrastena hosta. V bližini se nahaja kamenolom z več delavci in brod prek Save. Gostilna s posestvom vred leži na lepem kraju, ob glavni cesti, eno uro od Servnice proti Zidanemostu. Proda se radi starosti. Več se izve pri Jurij Deželak, gostilničar v Ledini št. 61. Sevnica ob Savi. 478

Iščem trgovskega pomočnika, ki je zmožen slov. in nemškega jezika. Ponudbe naj se pošljejo do 1. julija t. l. na Franc Petan, trgovec z mešanim blagom, Sromlje pošta Brežice. 469

Služba orglavca in cerkvenika v Svečini se odda s 1. julijem. Skupnih dohodkov z lepim stanovanjem, okroglo 700 K na leto. Povrh vrt in njiva. Oženjeni rokodeleci imajo prednost. Cerkevno predstojništvo. 486

Stampilje

iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 18. Vhod: Webergasse 8.

VABILO

na občni zbor

„Kletarskega društva“

P. Z. Z. O. Z.

v Ormoži, ki se vrši v nedeljo, dne 28. junija 1908 ob 1/2. 9. uri dopoldne v pisarni Ormoške posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojnika o društvenem delovanju.
2. Računski zaključek za leto 1907.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Sprememba pravil.
5. Slučajni predlogi.

Ako ne bi bil občni zbor ob določeni uri sklepčen, se vrši občni zbor isti dan ob 1/2. 11. uri dopoldne pri vsakem številu udov.

511

Vila

10 let davka prosta, v najlepšem delu, južna lega, krasna oprava, dober obrestni dohodek, v bližini južnega kolodvora, se radi rodbinskih razmer pod jako dobrimi plačilnimi pogoji takoj proda. Vpraša se v upravištvo. Iz prijaznosti pove natančneje tudi g. Pučelik, Kokošinegov drevored št. 141, Maribor. 439

Močna kočija s 4 sedeži, posebno primerna za ceste na deželi, se po ceni proda. Vpraša se pri Gruberju, tovarna usnja v Mariboru, Draugasse. 493

Posestvo, obsegajoče 5 oralov, 1 uro od Maribora, pol ure od kolodvora in tovarne, se prostovoljno proda. 5 njiv, 2 travnika, sadonosnik, 3 gozdi, 3 glav živine 1 svinja z vsemi potrebščinami. Cena 600 K. Natančneje pove Anton Logarič, Sv. Miklavž, p. Hoče pri Mariboru. 485

Mlad sedlarski pomočnik se sprejme v delo. J. Kralj, sedlar Zelniki, Gorenjsko. 489

Jabolčno vino, bruse, modro galico, ličeje (Raffia) proda po ceni Vid Murko, trgovec v Mariboru, Mellingerstrasse 24. 474

Studežnega pomagala oziroma učenca, dobrega in močnega (ne alkoholičnega), ki naj razume tudi nekaj tesarskega dela, sprejme takoj proti dobri plači g. Franc Bratina, studenčni mojster v Križevcih pri Ljutomeru. 491

Harmonium, ki je stal nov čez 100 gl. se proda sedaj za 50 K v Vojniku. Kje, pove uredništvo Slov. Gosp. 512

Mizarske pomočnike vzame v stalno delo Georg Kohale, mizarski mojster v Slov. Bistrici. 490

Učenc, kateri zna nemško in slovensko govoriti, se sprejme pri trgovcu K. Zamolo v Framu. 468

Izučena babica se priporoča cen. gospem. Na zahtevo dobijo tudi dobro postrežbo. Burgplatz št. 1, I. nadstropje. Maribor. 463

Čisto zastonj!! 5000 ur z veržicami



Povodim cesarjevega jubileja in za reklamo za naše novoizdelane jubilejne ure z razširjanjem ilustriranega cenika dobi lahko vsak jako fino novo srebrno ankerremontar-uró z oklopnim veržično zastonj. — Pošlje se naj naslov in 1 K (tudi v znamkah) za poštnino in stroške na Izvoznico ur „Famos“ Dunaj, XVI/2. Poštni oddelek 49. S povzetjem stane K 170. 466

Malo posestvo v Spielfeldu na državni cesti, obstoječe iz travnika, njive, sadonosnika in hiše, se radi smrti po ceni pod roko proda. Latzko Ferdinand, Schoscharitengasse 5. Studenci Maribor. 308

Solnčnike in dežnike, palice, taške, kovčke, in korbe za potovanje, vozitke za otroke, priporoča

P. Kostič v Celju. 175 (1)

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin in premičnin na Vranskem.

C. kr. okrajno sodišče na Vranskem naznanja, da so na prošnjo dedičev po umrli Mariji Ulbl prej vdovi Drobež (Pihelbirtovki) na Vranskem na prodaj po javni dražbi v njeno zapuščino spadajoče reči in sicer I. premičnine obstoječe iz razne hišne, gospodarske, kuhinjske ter poseljne oprave, II. nepremičnina vl. št. 31 k. o. trg Vransko (Markt Franz) obstoječa 1. iz parc. šte. 105 stavbišče s hišo št. 31 ter iz parc. št. 106 stavbišče s hišo št. 32 na Vranskem, 2. iz parc. št. 200 njiva in parc. št. 201 travnik; in 3. iz parc. št. 182 vrt.

Pod II. 1, 2 in 3 navedene reči se bodo posebej dražbale, ter znaša izklicna cena ad 1. 5000 K, ad 2. 200 K in od 3. tudi 200 K.

Dražba premičnin pod I se bo vršila dne 1. julija in ako treba tudi 2. julija 1908, vsakokrat od 9. — 12. ure dopoldne in od 2. — 6. ure popoldne v Pihelbirtovi hiši na Vranskem, dražba nepremičnine pod II 1—3 pa dne 3. julija 1908, od 9. — 12. ure dopoldne na licu mesta.

C. kr. okrajno sodišče Vransko, oddelek I., dne 11. junija 1908.

514

Naznanilo.

C. kr. vojno ministerstvo je ceno smodnika za streljanje proti toči v zabojih po 25 kg radi zopetnega povečanja pridobavnih stroškov za zavoje po 25 kg in vreče smodnika po 25 kg od 1. junija t. l. povišalo.

Smodnik za streljanje proti toči, ki se naroči pri deželnem odboru v zavojih po 25 kg, bo tedaj veljal z zavojnino in vožnjo vred iz zaloge smodnika v Kalsdorfu na kolodvor v Kalsdorfu od 1. junija 1908, 20 K 80 vin. (dosedaj 20 K 62 h).

Gradeec, 1. junija 1908.

515

Stajerski deželni odbor.

V najem se da

s prvim avgustom t. l. popolnoma prezidani in moderno urejeni

HOTEL AVSTRIJA

s prostornimi gospodarskimi poslopji za voznike, vrtom zaprtje, ledenico itd. v Slovenski Bistrici. Ugodna lega v sredini mesta, kjer se že od nekdaj izvršuje najbolj obiskana gostilna, ter nova železnica, ki se že otvori v tekočem letu in bo zvezala mesto s postajo južne železnice, jamči za živahen promet podjetja. Natančnejši pogoji se izvejo pri posojilnici v Slov. Bistrici. 513

Razglas.

V zapuščino pokojnega župnika Ivana Pavliča na Bizeljskem spadajoče premičnine obstoječe iz pohištva, orodja, gospodarskih potrebščin, 35 vinskih in drugih sodov razne velikosti, 80 hl rdečega in belega vina ra-prodajale se bodo vsled sednega dovoljenja na prostovoljni javni dražbi v župnišču na Bizeljskem v sredo dne 25. junija t. l. in če treba prihodnjega dne, počenši vselej ob 9. uri dopoldne.

Brežice, dne 12. junija 1908.

Dr. Fran Horvat,

c. kr. notar kot sodni komisar.

516

Kilne pasove



tudi za najtežje kile, pase za trebuh, suspenzorije itd., sploh vse priprave za oporo proti sključenim telesom, istotako umetne ude, tudi usnjene hlače in rokavice izdeluje po ceni

Franc Podgoršek,

517 izdelovatelj obvez in rokavic, Burggasse 7, Maribor ob D.

Pozor! Čitaj! Pozor!



Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborna, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija)

556

Birmska darila se dobijo v trgovini Tiskarne sv Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5: xxxxxx

Herg, Venec pobožnih molitev in svetih pesmi za očitno in domačo službo božjo. Osmi natis. Knjiga obsega dva dela. Prvi del ima molitve in obširni nauk o bratovčinah. V drugem delu je zbranih blizu 600 najlepših nabožnih pesmi. Naroči se lahko vsak del zase vezan po 2 K, ali oba dela skupno vezana za 3-50 K. Venec je eden najbolj priljubljenih molitvenikov po celem Slovenskem. Skoro vsako dekle ga pozna.

Rožman, Družbine bukvice za dekleta so izšle v XIII. natisu. Pomni krščanska deklica: Ko boš 14. leto dopolnila, priskrbi si Dekliške ali Družbine bukvice. Boljših ne dobiš. Le pridno jih prebiraj! (Voh.) Cena 3 K.

Premišljevanja o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa za vse dneve celega leta. Dva zvezka; cena nevezanemu zvez. 3 K, vezanemu 4 K. Ta knjiga je prva, ki podaja v slovenskem jeziku lepo razdeljena premišljevanja za vsaki dan v letu. Rabi jih lahko vsak, naj je duhovskega, redovniškega ali posvetnega stanu.

Marija žalostna mati. Molitvenik v počestitve Matere božje sedem žalosti. Rabijo ga posebno krščanske matere, ki opravljajo pobožnost 7 petkov v čast Materi sedem žalosti. Cena 1 K 20 v.

Prijatelj otroški, molitvenik in pesmarica, posebno primerna kot darilo pridnim šolarjem. Cena v platno vezanemu s sekiricami 40 v, brez sekiric 36 v. Ta molitvenik so pripravile mnoge škofije in vsak šolar ga je vesel.

Čede, Sv. opravilo, molitvenik za krščansko mladino. Cena 1 K 30 v.

Vakaj, Božič pridnim otrokom. Cena 20 v; lepo božično darilo.

Voh, Obrednik za cerkvenike. V platno vezan 1 K.

Voh, Angelska služba, poduk za ministrante 10 v.

Slomšek, Pridige osnovane. 3 K.

Kvišku srca! ali cerkvena pesmarica. Cena 1 K 20 v. Ta pesmarica obsega 130 napevov s sekiricami in bo izvrstno služila Marijinim družbam in drugim bratovčinam. Peveci in pevke ki želijo v cerkvenem petju

napredovati, jo bodo takoj naročili.

Stenske podobe vsakega svetnika male in velike brez okvirja in z okvirjem. Treba je naročiti približno velikost. Cene so od 30 v — 8 K.

Stoječi križi, ki se rabijo pri sprevidenju bolnikov leseni in nikelnasti po 1-50 K do 10 K.

Svetinjice iz aluminija za Marijine družbe in druge bratovščine v razni velikosti po 2 v do 30 v.

Rožni venci, leseni, iz ribje kosti, kokosa, jeruzalemski, srebrni. Cene so od 14 v do 5 K.

Podobice za pridne šolarje 100 kom. za 80 v do 4 K, najpreprostejše do najfinejših.

Papir pismeni, konceptni, svileni in vsake druge vrste po nizkih cenah.

Peresa, svinčniki, štamplije ali pečati, vinjete za urade in trgovce.

Trgovske knjige, zapisniki za društva, urade in posojilnice.

Koledarji stenski, pri katerih se vsak dan odtrga listič, se priporočajo trgovcem po nizki ceni z natisom njihove tvrdke

Vabilo občnemu zboru

Ormoške posojilnice, registrirane zadruge z neomejeno zavezo — Friedauer Vorschussverein, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung, — ki se odredi na pondeljek, dne 29. junija 1908 ob 10. uri predpoldne v zadržni pisarni v Ormoži.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojništva, polaganje računov in bilance za leto 1907.
2. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku in bilanci.
3. Predlog predstojništva in nadzorstva o porabi čistega dobička.
4. Čitanje revizijskega poročila Zveze, ter ukrepi vsled istega.
5. Slučajni predlogi.

Za slučaj, ako bi ob 10. uri ne bi bili zborovalci sklepčeni, se ob enem odredi drugo zborovanje po § 33 zadržnih pravil z istim dnevnim redom, kakor je za prvo zborovanje odločen in na istem mestu, pa ob 1/2. 11. uri, pri katerem so navzoči, oziroma zastopani udi sklepčeni, ne glede na svoto zastopnih deležev, niti ne glede na število navzočih.

Ormož, dne 13. junija 1908.

Anton Šošarič.

504

Dr. J. Geršak.

Posojilnica v Šoštanju,

reg. zadruga z neomejeno zavezo obrestuje hranilne vloge po

5%

ter plačuje rentni davek za vlagatelje sama.

Uradni dan je vsak četrtek od 9. — 12. ure dopoldne.

Za druga pojasnila je pisarna odprta vsak dan od 9. — 12. ure dopoldne.

464

Načelstvo.

Karol Sinkovič,

ključavničar in izdelovatelj motorjev in strojev
Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljši za industrijo in poljedelstvo

Climase

Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč na eno uro 1 1/2, do 2 1/2 vinarja. Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

76

Karol Sinkovič, zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

Franc Ksaver Kantner

pilarski mojster, Maribor, Tegetthoffova cesta št. 26.

izdeluje vsake vrste pile in stružnike iz najboljšega posebnega litega jekla za železniške delavnice, tovarne za stroje, za mehanike, ključavničarje in kovače. Tudi najboljše vrste žage za deske. Prevzame vsake vrste zrabljene pile in stružnike v popravo. — Opomni, da so njegovi izdelki le ročno delo. 343

Franc Divjak,

slikar in pleskar v Mariboru,

župnijska ulica št. 7. se priporoča č. duhovščini in slavnemu občinstvu v izvrševanje najfinejšega in prostejšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni. 365

Veliki trgovinski prostori

s trgov. opravo se dajo takoj v najem.

Trgovina, ki je že čez 4 leta dobro uspevala, morala se je vsled smrti najemnika opustiti.

Proda se tudi nerabljen, na razstavi kupljen klavir.

Za letovičarje je oddati meblavana soba za dve osebi.

483

Posojilnica v Vitanji.

Oddaja stavbe

enonadstropnega prizidka k sedanjemu šolskemu poslojpu v Zibiki.

Ustmena zniževalna dražba se bo vršila v četrtek dne 25. junija 1908 ob 2. uri popoldan v šolskem poslojpu v Zibiki. Stavba se bo oddala le enemu glavnemu podjetniku.

Izključna cena znaša 12.600 K.

Stavbeni objekt, sestojč iz stavbenih načrtov, stroškovnika stavbenega dovoljenja in stavbenih pogojev, je v upogled razpoložen v šolski pisarni v Zibiki in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti varščino v znesku 1260 K.

Krajni šolski svet Zibika, okraj Šmarje, dne 4. jun. 1908.

Marlin Kočvar

načelnik.

484

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

(registrirana zadruga z neomejeno zavezo).

Glavni trg št. 5, I. nadstropje.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s 4 1/2% obrestmi. Obresti se pripisujejo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama.

Hranilne knjizice se realizirajo in se te vloge obrestujejo nepretgoma.

Posojila se dajejo le članom na vknjižbo pri posestvih proti 5% in 5 1/2% in na osebni kredit proti 6% obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatine, srebrnine itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 kron.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. — Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

88 (k. l.)

V Gornji Polskavi pri Pragarskem ima tvrdka K. & R. JEZEK

veliko zalogo vseh vrst kmetijskih strojev in se vsem kmetom posebno priporoča. V zalogi so vedno vitli ali gepelni, predležja mlatilnice, slamoreznice, reporeznice, mlinci za jabolke, grozdne stiskalnice, žitne čistilnice, drobilni mlinci, brane, plugi itd. Podpisani posreduje naročila na vse vrste kmetijskih strojev, sesalk, bencinovitih motorjev, motorje na plin, stroje za opeko, opreme za opekarne itd. — Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji, tudi se vsa popravila sprejemajo in po nizki ceni zaračunajo. Zastopnik in oskrbnik zaloge Franc Kampuš v Gornji Polskavi pri Pragerskem. 434



Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posredilo iznajti najboljšje sredstvo za rast las, t. j.

Kapilor št. 1.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjujejo prhljaj (luskinje) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišič, lekarnar, Pakrac Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Upokojenega duhovnika želijo farani Škalske podružne cerkve v Plešivcu (p. Velenje), da bi se mogli večkrat udeležiti sv. maše. Cerkev je lepa, zraven cerkvena hiša, ki ima 4 prostorne sobe, 2 kuhinji, 2 lepi kleti in lep vrt. Poleg hiše gospodarsko poslopje za 1 kravo in 2 svinjska hleva. Farani radi prispevajo hrano za 1 kravo in 1 svinjo čez celo leto in bi tudi skrbeli za celoletno kurjavo. Ponudbe se naj pošljejo dekaniji Škale, p. Velenje. 465

Naznanilo.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjam, da preselim svojo prodajalno pasarskih del in optičnih predmetov, kakor tudi delavnico s 1. julijem letos iz sedanjega prostora hiše št. 10 na glavnem trgu v Celju, v svojo lastno hišo v

gosposki ulici št. 10 v Celju.

Zahvaljujoč se vsestransko za mi na starem prostoru izkazano zaupanje, prosim posebno prečastito duhovščino kakor tudi slavno občinstvo, da mi isto tudi na novem prostoru podeli.

Zagotavljam solidno in ceno postrežbo priporočam se z odličnim spoštovanjem

Konrad Kager,

pasar, srebrar in zlatar v Celju.

Milan Hočevnar-Celje

Glavni trg št. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrst žganja in likera. —————
Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kisló —————
vodo, galico, žveplo in rafije. —————

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Oddaja stavbe

novoga pritličnega šolskega poslojpa z eno učno sobo, eno sobo za učila in konference in s potrebnimi hodniki in drugimi prostori v Slivnici.

Ustmena zniževalna dražba se bo vršila v četrtek dne 25. junija t. l. ob 1/2. 10. uri predpoldne v šolskem poslojpu v Slivnici.

Stavba se bo le enemu glavnemu podjetniku oddala. Izključna cena znaša 11369 K 59 vin. Stavbeni operat, sestojč iz stavbenih načrtov, stroškovnika, stavbenega dovoljenja in stavbenih pogojev je v vpogled razpoložen v šolski pisarni v Slivnici in pri in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti varščino v znesku 1137 K.

Krajni šolski svet Slivnica, dne 13. junija 1908.

503

Lesjak, načelnik.

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica

in MARIBOR, Kaserngasse št. 13

priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše hrizgalnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.

Popravki vsake vrste cene in hitro.

Kapujem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

484

Sedaj je priložnost,

če hočete dobro in po nizki ceni kupiti, da si ogledate mojo veliko zalogo, belo pisano in drugo platno, mtr 16, 18, 20, 24 in 28 kr. Druki in caji za ženske obleke mtr 20, 24, 28 in 30 kr. Sateni novomodni, po 30 in 40 krajcarjev meter. Cepiji v veliki izbiri. Volne za ženske obleke v vseh barvah m po 40, 60 in 70 kr. Svilneni robci najnovejši po 90 kr. gl. 1, 1-20, 1-60, 2 itd. Perkalnati robci po 22 in 30 kr. Caji za moške obleke po 50, 60, 70 itd. Štofi za moške obleke v veliki izbiri po gl. 1-20, 1-40, 1-80 itd. Srajce za delavnik in praznike po 60, 70, 80, 1-1, 1-20 itd. Najnovejša izbira kravati, ovratnikov, žepnih robcev, dežnikov in predpasnikov. Cvilih beli in pisani za blazine in žimnice (motrace). Gotove obleke za fante. Ker prodajam vse po nizki brezkonkurenčni ceni, pričakujem mnogobrojnega obiska ter se bilježim z velespoštovanjem **M. E. ŠEPEC**, Grajski trg. št. 2.

POZOR:

Edina narodna trgovina z manufaktur. in špecerijskim blagom

L. Kuharič,
:: Ormož ::

priloga cenj. občinstvu svoje veliko, novo zalogo. Gene nizke, postrež. točna. Kdor hoče dobro kupiti, mora v narodno trgovino priti.

Za veselice

in druge slavnosti priporoča se svileni papir, v vseh barvah, konfeti, kače, papirne krožnike, razglednice itd. v največji izbiri. Trgovina s papirjem in pisalnimi potrebščinami :: :: :: **VILKO WEIXL**, Maribor, Gornja Gosposka ulica 33.

Pohišstvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otroške postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Zakaj?

kupujemo pri

JOŽEFU ULAGA V MARIBORU,

Tegethoffova cesta št. 21.

Zato:

ker se tam dobi najboljšo blago po najnižji ceni in sicer za spomlad velika izbira za moške in ženske obleke, najlepše svilnate robce, predpasnike, žensko in možko perilo, vsakovrstne preproge, vse najboljše vrste. :: :: ::

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,

urar, očalar in zlatar

v Mariboru

Tegethoffova cesta 33.



priloga slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnoglede, raznovrstne zlatine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo. ::

Trgovina z manufakturnim, modnim in drobnim blagom

Feliks Rop : Maribor
Grajski trg št. 5

priloga svoje veliko zalogo suknenege in volnenege blaga za moške in ženske obleke, kakor tudi prav dobro platno za vsakovrstne perilo. — Oprave za ženitve, garniture, preproge in odeje v največji izbiri po najnižji ceni.

Zgotovljeno

je prezidavanje trgovske hiše R. Stermecki v Celju, katera je sedaj popolnoma na novo urejena. Velikanska zaloga, katera se je sedaj še z novodošlim blagom dopolnila, se bode zanaprej po čudovito nizkih cenah prodajala. Nikdo toraj ne zamudi ob prihodu v Celje si trgovino ali saj izložbe ogledati, da se vsaki sam prepriča o velikanski izbiri in čudovito nizkih cenah. Vzorec proti vrnitvi na vse strani zastonj.

Narodna gostilna Pri pošti

Maribor, Tegethoffova cesta 49

priloga vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mrzle in tople jedi.

Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat premlete glin priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strošno opako, opako za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opoke, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Ceusarska cesta, pri kamenarju A. Glaser-ju.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po bližnji nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno orodje, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Cerne št. 1.

Kapljice za želodčni krč : Stane ena steklenica 50 vinarjev.

Žganje proti trganju : Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobeh in udih. Cena 1 K.

F. Prull : mestna lekarna pri c. kr. orlu
Maribor, Glavni trg št. 15.

ISVOJI K SVOJIM!

R. Salmič, Celje

Narodni dom.



Največji in najcenejši eksport. ur — srebrne, zlatine in optičnih predmetov. : Karožite največji cenik brezplačno.

!! Glavna zaloga **BARTHELNOVEGA** apna za poklajo !! Razne vrste travnega, deteljnega, gozdnega in vrtnarskega semena priporoča

M. Berdajs Maribor!
Sofijin trg

Pozor! Za spomlad! Pozor! Manufakturna trgovina

RUDOLF HAVELKA V PTUJU

priloga slavnemu občinstvu svojo veliko in novo zalogo raznovrstnega volnenege ter perilnega blaga za ženske, kakor tudi najnovejšo štofo za moške obleke po primerno nizkih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

Palma!

Gotova sreča vsem posestnikom živali je Palma, ki obvaruje boleznij in ozdravi vsakovrstno pernato in štirinogato žival — bolno na prebavilih, krvi ozir. živcih in je bolezen : drislja, nahod, vnetje, prisad, davica (difterija), revma, protin, krč ozir. božjast. Ob Palma se živali naglo pitajo. Zdravim 6-8 krat ceneje nego bolnim! 1 K pošt. znamk (nakazano 6 v več) prinese pošt. prosto Palma z navodilom. Spod 4 K naroč. ni povzetja! **I. E. WEIXL**, žival. živila, Maribor, Zožin (senenski) trg št. 3. 229



Za 10 ozir. 20 K denarja, 12 ozir. 25 K Palma; trgovcem še poseben zasluek in barveno slikano lepako.

Izjava.

Jaz podpisani **Jožef Pavčnik**, načelnik krajnega šolskega sveta pri Sv. Miklavžu nad Laškim obzlatujem, da sem g. Pavel Lorček-a, šolskega vodjo pri Sv. Miklavžu nad Laškim po krivem nepoštenega dejanja obdolžil, ter ga s tem na časti žalil. Izjavim, da ne dvomim o njegovi poštenosti ter se mu zahvalim, da je odstopil od tožbe. Sv. Miklavž nad Laškim, dne 2. junija 1908.

Jožef Pavčnik,
načelnik kr. šol. sveta.

Presto in zvesto dekle, se sprejme v trgovino z mešanim blagom, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi zmožna. V začetku 6 K na mesec. Sprejme se 1. Julija t. l. Malo šivanja zmožna ima prednost. **Jožef Robnik**, trgovec Sv. Lovrenc nad Mariborom. 507

Lepo posestvo je na prodaj 13 oralov z vsem. Lepa zidana hiša in hlev. Radi preselitve po nizki ceni. Kje, se izve pri gosp. **Franc Siter**, trgovec. Tezen pri Mariboru. št. 47. 494

Figliano-sirup v steklenicah ali pa ravno tako imenovani prah v škatljicah si naj naroči vsak, kdor trpi na želodčni, črevesni ali jeterni bolezni ali na vodenici. Vse te bolezni izvirajo iz nečiste krvi omenjeno sredstvo pa kri čisti. Dobiva se neponarejeno edino le v dveh lekarnah na Tirolskem in sicer: Fürstbischöfliche Apotheke in Brixen in pa Sacrate Brachetti Apotheke in Ala (Tirol). 502

Perilja išče dela. Mlinska ulica št. 7. d. 15. Maribor. 508

Gostilna, s koncesijo na žganje in tobak, ležeča ob okrajni cesti: Velenje — Dobrna Celje z novimi zidanimi poslopji in okoli 7 oralov njiv, travnikov in gozda, se takoj proda. Natančneje se izve pri: **Viktor Sakushegg** v Velenju. 506

Dvonedstropna najemna hiša, novo zidana s trgovinskimi prostorom v mestu se po ceni proda. Vpraša se pri stavbenem mojstru **Misera**, Karčovina št. 144, Maribor. 497

Kupim en lahek prosti voz v dobrem stanu, ki bi nesel en polovnjak teže. Približno v taki obliki kakor voz za poljske pridelke, ki ga lahko vlečete dve kravi. Kdor ima takega na prodaj, naj se takoj oglasi pri **Lov. Kreinc**, trgovec pri Sv. Ani na Krembergu. 501

Priden učencec se sprejme v trgovino mešanega blaga na deželi; znati mora slovenski in nekoliko nemški. Naslov v upravnistvu „Slov. Gospodarja“. 498

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Hranilne vloge
se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo
le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4¾%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in posestvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presega 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure
so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izveniši praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.
Pojasnila se dajejo
vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.